

СХВАЛЕНО
на засіданні педагогічної
ради протокол № 1 від 29.08.2025



**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
ОПОРНОГО ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ
СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ
МАШІВСЬКОГО ЛІЦЕЮ
МАШІВСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ
ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
НА 2025/2026 НАВЧАЛЬНИЙ РІК**

Машівка 2025

02-05

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ I Освітня програма початкової загальної освіти	12
РОЗДІЛ II Освітня програма базової середньої освіти (5-8 класи НУШ)....	18
РОЗДІЛ III Освітня програма базової середньої освіти (9 класи)	37
Розділ IV Освітня програма III ступеня (профільна середня освіта).....	

ВСТУП

Загальні положення

Освітній процес у опорному закладі загальної середньої освіти Машівському ліцеї Машівської селищної ради Полтавської області у 2025/2026 навчальному році організовано відповідно до:

Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту»,

«Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» (№ 7325 від 28.04.2022), «Про забезпечення функціонування української мови як державної» та інших;

Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р);

Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»;

Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 № 2205, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 р. (зі змінами від 01.08.2022 № 1371 «Про затвердження Змін до деяких наказів Міністерства охорони здоров'я України»);

Державних стандартів повної загальної середньої освіти:

- Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 № 688 та від 06.10.2020 № 898);

- Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 року №898 «Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти» (впроваджується з 01.09.2022 - для 5-х класів, з 01.09.2023 - для 5-6-х класів, з 01.09.2024 - для 5-7-х класів, з 01.09.2025 - для 5-8-х класів, з 01.09.2026 - для 5-9- х класів);

- Державного стандарту базової і повної загальної середньої

освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1392 (у редакції постанов Кабінету Міністрів України від 07.08.2013 № 538, від 26.02.2020 № 143), для учнів 7-11 класів.

Освітня програма опорному закладі загальної середньої освіти Машівському ліцеї Машівської селищної ради Полтавської області розроблена на основі Типових освітніх програм відповідно до наказів Міністерства освіти і науки України:

- від 12.08.2022 № 743 – 22 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2 та 3-4 класів закладів загальної середньої освіти та визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів Міністерства освіти і науки України»;
- від 19.02.2021 №235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»;
- від 09.08 2024 №1120 « Про внесення змін до типової освітньої програми для 5 - 9 класів загальної середньої освіти»;
- від 20.04.2018 № 408 « Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» (у редакції наказу МОН України 20.06.2025 №890);
- від 26.07.2018 №814 «Про затвердження типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами» (зі змінами, внесеними наказом МОН України від 16.08.2018 №917);
- від 12.06.2018 №627 «Про затвердження типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами» (зі змінами, внесеними наказом МОН України від 26.07.2018 №815).

Головною метою ОЗЗСО Машівського ліцею є забезпечення реалізації права громадян на здобуття початкової, загальної базової середньої освіти, повної загальної середньої освіти в обсязі Державних стандартів. Навчання, виховання та розвиток здобувачів освіти шляхом загальноосвітньої підготовки через вивчення окремих предметів, задоволення потреб громадян, суспільства і держави у догляді, оздоровленні, розвитку та навчанні дітей, забезпечення високої якості безперервної освіти та виховання, створення умов для фізичного, розумового, духовного розвитку дітей шкільного та дошкільного віку.

Мова освітнього процесу у 1- 11 класах – українська.

Освітня діяльність у ліцеї здійснюється за 5-ти денним робочим тижнем у одну зміну, оптимально поєднуючи усі сфери освітньої діяльності здобувачів

освіти, що забезпечують сукупність освітніх, виховних та оздоровчих процесів, направлених на створення умов для реалізації індивідуальних потреб учнів, батьків і педагогічного колективу. Режим роботи ліцею регламентується єдиним розкладом навчальних занять, позаурочної діяльності відповідно до вимог ДсанПіН 5.5.2.008-01. Заклад забезпечує оптимальні умови для інтеграції основної та додаткової освіти, проектно-дослідницької, розвивальної та пізнавальної діяльності.

За рахунок варіативної складової річного навчального плану виділено додаткові години для підсилення предметів інваріантного складника на вивчення базових предметів.

Тривалість уроків: - у перших класах - 35 хвилин; - у 2-4-х класах – 40 хвилин, у 5-11 класах – 45 хвилин.

В умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації іншого характеру безперервна тривалість навчальних занять при організації дистанційного навчання у синхронному форматі для здобувачів освіти складає:

- 1-2 класів – 2 навчальних занять по 30 хвилин або 3 – по 20 хвилин;
- 3-4 класів – 2 навчальних занять по 45 хвилин або 3 – по 30 хвилин, або 4 – по 20 хвилин;
- 5-6 класів – 2 навчальних занять по 45 хвилин або 3 – по 35 хвилин, або 4 – по 25 хвилин;
- 7-11 класів – 2 навчальних занять по 45 хвилин або 3 – по 40 хвилин, або 4 – по 30 хвилин, або 5 – по 25 хвилин.

Відповідно до ст.10 п.3 Закону України «Про повну загальну середню освіту» освітній процес у ліцеї організовується в межах навчального року, що розпочинається у День знань – 1 вересня, триває не менше 175 навчальних днів і закінчується державною підсумковою атестацією випускників початкової, основної та старшої школи.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою:

I семестр - з 1 вересня до 28 грудня 2025р.

II семестр - з 12 січня до 29 травня 2026 р.

Протягом навчального року для учнів проводяться канікули:

Осінні – з 27 жовтня по 2 листопада 2025 р.

Зимові – з 29 грудня 2025р. по 11 січня 2026 р.

Весняні – з 23 березня по 29 березня 2026 р.

Тривалість канікул протягом навчального року становить не менше 30 календарних днів. Структура навчального року може коригуватися в залежності від епідемічної ситуації та воєнного стану. Такі зміни, відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту», схвалюються педагогічною радою закладу та вводяться в дію наказом керівника закладу.

«Початкова школа» (чотирирічна) передбачає забезпечення відповідного рівня загальноосвітньої підготовки учнів згідно з вимогами Державного стандарту початкової загальної освіти. Головна мета початкової школи полягає в забезпеченні змістовної, технологічної та методичної наступності з дошкільним відділенням.

«Основна школа» (5-9 класи) передбачає забезпечення відповідного рівня загальноосвітньої підготовки учнів згідно з вимогами Державного стандарту базової середньої освіти. Головним завданням основної школи є забезпечення досягнення кожним учнем відповідного рівня підготовки, розкриття творчого потенціалу розвитку.

Освітня програма III ступеня окреслює рекомендовані підходи до планування й організації ОЗЗСО Машівського ліцею єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення здобувачами повної загальної середньої освіти обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

У 1-11 класах здійснюється поділ класів на групи при вивченні англійської мови, трудового навчання та інформатики. Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 03 червня 2025 року № 808 «Про затвердження Порядку поділу класів на групи під час вивчення окремих предметів (інтегрованих курсів) у державних, комунальних закладах загальної середньої освіти».

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти у 1-4 класах здійснюється відповідно до Наказу МОН № 813 від 1.07.2021, оцінювання здобувачі освіти 5-8 класи НУШ – відповідно [до Наказу МОН від 02.08.2024 №1093](#) та Листа МОН від 14.03.2025 № 1/4895-25; оцінювання у 9-11 класах – відповідно до Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом МОН України від 13.04.2011 №329 (зареєстровано в Міністерстві юстиції України 11.05.2011 за № 566/19304) та орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом МОН України від 25.08.2013 №1222.

Освітня програма опорного закладу загальної середньої освіти Машівського ліцею розроблена на 2025/2026 навчальний рік.

Форми організації освітнього процесу у опорному закладі загальної середньої освіти Машівському ліцеї Машівської селищної ради Полтавської області

Освітній процес у ОЗЗСО Машівському ліцеї, на період запровадження воєнного стану в Україні, організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх освітніх потреб.

Вибір форм визначаються з урахуванням наявності необхідних ресурсів (матеріально-технічного, кадрового, навчально-методичного, інформаційного забезпечення освітньої діяльності тощо), а також форм здобуття освіти (інституційна; дистанційна; індивідуальна (екстернатна, сімейна (домашня), педагогічний патронаж) або поєднуючи їх (відповідно до ст. 9 Закону України «Про освіту»). При виборі та організації форм навчання у опорному закладі загальної середньої освіти Машівському ліцеї Машівської селищної ради Полтавської області керується наступними нормативно-правовими документами:

- Положенням про інституційну та дуальну форми здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 23 квітня 2019 року № 536 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року №160), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України від 19 квітня 2021 р. за № 529/36151;
- Положенням про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2016 № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року № 160), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України від 03 лютого 2016 року № 184/28314;
- Положенням про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08.09.2020 № 1115, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28 вересня 2020 року № 941/35224) із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 201 від 24.02.2023);
- Постановою Кабінету Міністрів України від 15.09.2021 № 957 «Про затвердження порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти» (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМУ № 483 від 26.04.2022; № 979 від 30.08.2022);
- наказом МОН України від 08.06.2018 № 609 «Про затвердження примірною положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти».

В разі переходу на дистанційне навчання (за відповідним наказом по ОЗЗСО Машівському ліцею та вимогою часу), щодня за затвердженим розкладом уроків, педагогами ОЗЗСО Машівського ліцею вносяться навчальні завдання та оцінки учнів в електронний журнал, здійснюється зворотний зв'язок з учнями в електронному вигляді, використовуючи цифрові освітні платформи, електронний

журнал, електронну пошту і т.п. На веб-сайті ОЗЗСО Машівського ліцею створена сторінка «Дистанційне навчання», на якій розміщується алгоритм дій дистанційного навчання під час воєнного стану з розкладом занять. Це додатковий доступ до інформації, яким можуть скористатися не тільки учні, а й всі учасники освітнього процесу. Для забезпечення дистанційного освітнього процесу на період запровадження воєнного стану в Україні здійснюється доступ до навчальних матеріалів, вибір загальноприйнятих та зручних платформ, а саме: Zoom, Viber, веб-сервіс «Google classroom», онлайн - платформа «Нові знання» і т. п. Учителі ОЗЗСО Машівського ліцею дотримуються гнучкості в доборі навчально-методичного забезпечення освітніх програм.

Основними формами організації освітнього процесу ОЗЗСО Машівського ліцею є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу в ОЗЗСО Машівському ліцеї визначені різні типи уроків, практичні заняття, семінари, конференції, співбесіди, проекти, сюжетно-рольові ігри, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, інтерактивні уроки, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри...

Для організації зворотного зв'язку із здобувачами освіти використовуються сервіси єдина платформа «Нові знання» (е-журнал). Для обговорення поточних справ та організації зворотного зв'язку можливим є створення закритих спільнот у соціальних мережах та месенджерах за визначеними спільно з усіма учасниками освітнього процесу освіти принципами організації груп та правилами взаємодії й спілкування.

Методи і прийоми навчання, які застосовуються у ліцеї для учнів 1-11-х класів: опитування, порушення послідовності, коректор, правильні та неправильні твердження, тести, диктанти, вікторини, кросворди, незакінчене речення, складання історій, ребуси, шаради, анаграми, головоломки, бінго, доміно, пазли, квести, акваріум, методи кутів, ротаційні трійки, дебати, рольові ігри, світлофор, інтерв'ю, інсценування, інтерактивні завдання та ін.

Організація освітнього процесу в інклюзивних класах здійснюється з урахуванням контингенту здобувачів освіти і має корекційну спрямованість. Команда психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами співпрацює з ІРЦ щодо питань надання корекційно-розвиткових послуг та методичного забезпечення її діяльності.

Відповідно до мережі у 2025/2026 н. р. у ОЗЗСО Машівському ліцеї відкрито 7 класів з інклюзивною формою навчання для 8 учнів (1,3, 4 – Б, 5 – Б, 6 – Б, 9 – А,

11 класи). Всі 8 здобувачів освіти з особливими освітніми потребами мають оновленні висновки про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку.

Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується з урахуванням необхідних для цього ресурсів, наявних у закладі освіти та інших суб'єктів освітньої діяльності, зокрема тих, що забезпечують здобуття освіти за мережевою формою здобуття освіти. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його батьками, схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується його керівником та підписується батьками.

Інклюзивна освіта

(1 – 4 класи: наказ МОН від 26.07.2018р. № 814, додаток 5;

5 – 11 класи : наказ МОН № 627 від 12.06.2018р. таблиця 16.)

Навчальні предмети	1	3	4 Б Вороб.	4Б Митрош.	5 Б клас	6 Б клас	9А	11 кл.
Українська мова та література	7	7	7	7	6	6	4	4
Іноземна мова (англійська)	2	3	3	3	3,5	3,5	3	2
Зарубіжна література					1,5	1,5	2	1
Історія України					2	1,5	1,5	1,5
Всесвітня історія						1	1	1
Громадянська освіта							1	
Математика	4	4	4	4	5	5		9
Алгебра							2,5	
Геометрія							1,5	
Я досліджую світ	3	3	3	3				
Пізнаймо природу					1,5	1,5		
Біологія						2	2	2
Географія						2	1,5	1
Фізика							3	4
Хімія							2	2
Музичне мистецтво	1	1	1	1	1	1		
Образотворче мистецтво	1	1	1	1	1	1		
Мистецтво							1	1
Трудове навчання	1	1	1	1	2	2	1	1,5
Інформатика		1	1	1	1,5	1,5	2	1,5
Основи здоров'я					1	1	1	
Фізична культура	3	3	3	3	3	3	3	3
Захист України								2
Усього	19+3	21+3	21+3	21+3	26+3	29,5+3	30+3	33,5+3

Корекція розвитку	1	2	1	1	1	1	1	1
Розвиток мовлення	1	1	2	1	1		1	
Лікувальна фізкультура	1	1	1		1	1		1
Соціально – побутове орієнтування	1				1			
Додатковий час на вивчення предметів	1	1	1	1				
Разом	24+3	26+3	26+3	25+3	30+3	31,5+3	32+3	35,5+3

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти в опорному закладі загальної середньої освіти Машівському ліцеї

Локальні акти, які регламентують функціонування системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти (затвердженого протоколом педагогічної ради № 02 від 24.11.2020 року);
- Положення про академічну доброчесність;
- Наказ МОН України від 16.01.2020 № 54 «Про затвердження Порядку проведення моніторингу якості освіти»;
- Стратегія розвитку закладу освіти на період до 2025 року.
- Освітня програма, навчальні плани та програми.

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти: забезпечення ефективності освітніх та управлінських процесів, які безпосередньо впливають на якість результатів навчання учнів, формування їхніх ключових компетентностей, а також сприяння усебічному розвитку особистості учнів; оновлення методичної бази освітньої діяльності; контроль за виконанням освітньої програми та навчальних планів, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення; моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти; створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Стратегія (політика) та процедури забезпечення якості освіти передбачають здійснення таких процедур і заходів:

- система внутрішніх і зовнішніх моніторингів якості освітньої діяльності та якості освіти (моніторинг навчальних досягнень учнів, моніторинг адаптації дітей у закладі, моніторинг наступності між початковим та базовим рівнями освіти тощо);
- самооцінювання якості освітньої діяльності та якості освіти;
- система оцінювання навчальних досягнень учнів;
- професійне зростання керівних та педагогічних працівників;
- забезпечення публічності інформації про діяльність закладу освіти;

- забезпечення академічної доброчесності у діяльності педагогічних працівників та здобувачів освіти;
- запобігання та протидія булінгу (цькуванню);
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу та підтримки здобувачів освіти;
- забезпечення якості освітньої діяльності під час дистанційного навчання;
- розвиток інформаційних систем з метою підвищення ефективності управління освітнім процесом.

Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності здійснюється роботою методичної та педагогічної рад, шкільних методичних об'єднань.

Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності

Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності включає навчальні класи для учнів початкових класів з відповідним обладнанням навчального і загального призначення, визначеним у наказі МОН України від 07.02.2020 № 143 «Про затвердження Типового переліку засобів навчання та обладнання для навчальних кабінетів початкової школи», а саме: комп'ютерне обладнання, прилади і пристосування, меблі, друковані засоби навчання, інструменти та інвентар, моделі та муляжі, обладнання загального призначення тощо. Також ліцей забезпечений необхідними навчальними кабінетами для здобувачів освіти 5-11-х класів, бібліотекою, 2-ма спортивними та актовою залами, а також медичним кабінетом та кабінетами практичного психолога і соціального педагога, ресурсною кімнатою. У навчальних кабінетах створені належні санітарно-гігієнічні умови для здійснення освітнього процесу. Наявні технічні засоби навчання: мультимедійні комплекси – 5 шт, телевізор – 2 шт., дисплеї – 2 шт., проектор – 14 шт., ноутбуки – 34 шт., хромбуків – 2шт., комп'ютери – 47 шт., інтерактивна дошка – 12 шт., планшети – 7 шт., принтери – 18 шт., ламінатор – 7 шт. Більшість навчальних кабінетів забезпечені оргтехнікою, в усіх є підключення до мережі Інтернет.

РОЗДІЛ І. Освітня програма початкової загальної освіти

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі. Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти Освітня програма опорного закладу загальної середньої освіти Машівського ліцею Машівської селищної ради Полтавської області **I ступеня** укладена для учнів початкової школи 6 (7) – 9 (10) років. Вимоги освітньої програми до дітей 6-7 років, які тільки розпочинають навчання у початковій школі, враховують досягнення попереднього етапу їхнього розвитку. Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, освітня програма I ступеня забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти в класах з інклюзивною формою навчання та/або спеціальних класах (відповідно до висновків інклюзивно-ресурсного центру). З урахуванням особливостей розвитку та стану здоров'я діти з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти пізніше 6 років, а тривалість здобуття ними початкової та базової середньої освіти може бути подовжена з доповненням освітньої програми корекційно-розвитковим складником.

Для кожної освітньої галузі визначено мету та загальні результати навчання здобувачів освіти в цілому. За ними впорядковано обов'язкові результати навчання здобувачів освіти, які є основою для їх подальшого навчання на наступних рівнях загальної середньої освіти.

Відповідно до Типових освітніх програм, Державного стандарту загальний

обсяг навчального навантаження для здобувачів освіти 1-х класів ліцею складає 805 годин/навчальний рік. Загальний обсяг навчального навантаження для здобувачів освіти 2-4-х класів складає 2695 годин/навчальний рік: для 2-х класів складає 875 годин/навчальний рік; для 3-х класів – 910 годин/навчальний рік; для 4-х класів – 910 годин/навчальний рік. Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Відповідно до української мови навчання у ліцеї використовується типовий навчальний план початкової освіти для закладів загальної середньої освіти з української мовою навчання (додаток 1).

Додаток 1

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН початкової школи (1-4 класи) з українською мовою навчання на 2025-2026 навчальний рік (розроблена під керівництвом О.Я.Савченко)

складений відповідно до наказу МОН від 12.08.2022 №743-22

Освітні галузі	Навчальні предмети	1 клас	2 клас	3 клас	4 клас
Мовно-літературна Іншомовна	Українська мова	7	7	7	7
	Англійська мова	2	3	3	3
Математика	Математика	4	4	5	5
Я досліджую світ	Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)	3	3	3	3
Технологічна	Трудове навчання	1	1	1	1
Інформатична	Інформатика	-	1	1	1
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1	1	1
Фізкультурна	Фізична культура	3	3	3	3
Усього		19+3	21+3	22+3	22 +3

Варіативний складник Групові заняття для подолання освітніх втрат з математики та української мови	1	1	1	1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	20	22	23	23
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної та варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	23	25	26	26

Керуючись наказом МОН України від 25.06.2018 № 677 «Про затвердження Порядку створення груп подовженого дня у державних і комунальних закладах загальної середньої освіти», з метою створення належних умов для організованого відпочинку, навчальної, виховної, пізнавальної діяльності учнів, формування у школярів ключових компетентностей, необхідних для успішної життєдіяльності та самореалізації особистості, згідно заяв батьків, проведеної аналітичної роботи, для учнів початкових класів у закладі створено групу подовженого дня: 1- 4 класи – 0,5 ставка вихователя ГПД (3 годин у день).

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Очікувані результати навчання (компетентностей) здобувачів початкової освіти подано за змістовими лініями, окресленими у Державному стандарті початкової освіти, які реалізуються вчителем паралельно у рамках кожної освітньої галузі та відповідно до обов'язкових результатів навчання.

Зміст освітньої програми опорного закладу загальної середньої освіти Машівського ліцею Машівської селищної ради Полтавської області **I ступеня** має потенціал для формування у здобувачів таких ключових компетентностей:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та

ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміння важливості збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей,

прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання та компетентностей здобувачів освіти визначено за такими освітніми галузями: мовно-літературна (українська мова та література, іншомовна освіта); математична; природнича; технологічна; інформатична; соціальна і здоров'язбережувальна; громадянська та історична; мистецька; фізкультурна.

Інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Основними функціями оцінювання в початкових класах є формувальна, діагностувальна, мотиваційно-стимулювальна, розвивальна, орієнтувальна, коригувальна, прогностична, констатувальна, виховна.

Оцінювання результатів навчання та особистих досягнень учнів у 1-х класах НУШ має формувальний характер та передбачає активне залучення учнів до самоконтролю і самооцінювання. Формувальне оцінювання у закладі освіти розпочинається з перших днів навчання та триває постійно.

Результат оцінювання особистісних надбань учнів у 1-4 класах виражається вербальною оцінкою, а об'єктивних результатів навчання учнів у 1-2 класах – вербальною оцінкою, у 3-4 класах - рівневою оцінкою на підставі рішення педагогічної ради. Формування оцінювальних суджень визначення рівня результату навчання здійснюється на основі Орієнтовної рамки оцінювання результатів навчання здобувачів початкової освіти (додаток 1 до наказу МОН України «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти» від 13.07.2021 №813).

Об'єктом підсумкового оцінювання є результати навчання учнів за рік. Під час підсумкового оцінювання зіставляються навчальні досягнення учнів з очікуваними результатами навчання, визначеними в освітніх програмах закладу освіти.

Основою для підсумкового оцінювання результатів навчання за рік є результати виконання діагностувальних робіт, записи оцінювальних суджень про результати навчання, зафіксовані на носіях зворотного зв'язку з батьками, спостереження вчителя у процесі формувального оцінювання. Підсумкова оцінка за рік визначається з урахуванням динаміки досягнення того чи іншого результату навчання.

Підсумкове оцінювання за рік з предметів вивчення таких освітніх галузей, як «Технологічна», «Інформатична», «Мистецька» і «Фізкультурна» здійснюється

шляхом узагальнення даних, отриманих під час формувального оцінювання, з урахуванням динаміки формування результату навчання. З метою реалізації індивідуального підходу до учнів під час підсумкового оцінювання результатів навчання та створення можливостей кожному учню виявляти відповідальність за власне учіння і досягати максимально можливих результатів навчання за 10-15 днів до кінця навчального року узагальнюються результати навчання учнів з предметів вивчення/інтегрованих курсів за кожним блоком обов'язкових результатів навчання, який окреслений у свідоцтві досягнень, та визначається стан сформованості/рівень результатів навчання учнів з урахуванням динаміки їх формування.

Учитель за рішенням педагогічної ради закладу фіксує на носії зворотного зв'язку з батьками попередню оцінку за результатами підсумкового оцінювання. У разі виявлення бажання учнів (їхніх батьків) покращити отримані результати, учитель може запропонувати їм індивідуалізовану діагностувальну роботу з виявлення стану сформованості тільки тих результатів, які учень хоче покращити. Таку роботу учні, зазвичай, виконують в межах індивідуальної роботи під час уроку. Підсумкова (річна) оцінка визначається з урахуванням індивідуалізованої діагностувальної роботи (якщо така проводилась) за умови, якщо виконання індивідуалізованої діагностувальної роботи засвідчує покращення результату навчання. Підсумкова (річна) оцінка фіксується у е-журналі і свідоцтві досягнень учнів.

РОЗДІЛ II. Освітня програма базової середньої освіти (5-8 класи НУШ)

Ідея компетентнісного підходу до сучасної освіти є наскрізною і визначальною на сьогоднішній день.

Освітня програма для 5-8-х класів, що реалізується в ОЗЗСО Машівському ліцеї, спрямована на: формування в учнів сучасної наукової картини світу; виховання працьовитості, любові до природи; розвиток в учнів національної самосвідомості; формування людини та громадянина, які прагнуть до вдосконалення та перетворення суспільства; інтеграцію особистості в систему світової та національної культури; рішення задач, формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві; виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави; створення основи для усвідомленого відповідального вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм; формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення тощо.

МЕТА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ: реалізація предметного і надпредметного змісту навчання, що забезпечує розвиток здібностей дитини, становлення її як повноцінної, соціально активної, конкурентноздатної особистості, яка володіє ключовими компетентностями (вільне володіння державною мовою; здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами; математична компетентність; компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій; інноваційність; екологічна компетентність; інформаційно-комунікаційна компетентність; навчання впродовж життя; громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей; культурна компетентність; підприємливість та фінансова грамотність); забезпечення діяльнісної спрямованості навчання, яке передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практичну його спрямованість; реалізацію в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо предметних зв'язків; наскрізних ліній, що є засобом інтеграції ключових і загально предметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; зосередження педагогічного колективу на цілеспрямованості, системності і єдності діяльності в змісті освіти.

Модель випускника Нової Української Школи – це необхідна основа для сміливих і успішних кроків у своє майбутнє.

З урахуванням поетапного переходу закладів освіти на здійснення діяльності за новим Державним стандартом у 2025/2026 навчальному році освітня програма ОЗЗСО Машівського ліцею розроблена відповідно основних вимог до законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепції реалізації

	Іноземна (англійська) мова	3,5	3,5	3,5	3,5
Математична	Математика	5	5		
	Алгебра			3	2,5
	геометрія			2	1,5
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2		
	Географія		2	2	2
	Біологія			2,5	2
	Фізика			2	2
	Хімія			1	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1	1,5	1
Громадянська та історична	Інтегрований курс історії та громадянської освіти	2	2,5		
	Історія України			1,5	1,5
	Всесвітня історія			1	1
	Громадянська освіта			0,5	0,5
Інформативна	Інформатика	1,5	1,5	1,5	2
Технологічна	Технології	2	2	1	1
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1	1	0,5
	Образотворче мистецтво	1	1	1	1
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3	3
Фінансова грамотність				1	
Разом (без фізична культура + фізична культура)		26,5+3	29+3	31,5+3	31+3
<i>Гранично допустиме навчальне навантаження</i>		28	31	32	33

**Перелік модельних навчальних програм для 5-8-х класів
опорного закладу загальної середньої освіти Машівського ліцею Машівської
селищної ради Полтавської області, що використовуються в освітньому процесі
у 2025/2026 н.р. про модельні та навчальні програми для НУШ 5-8 класи**

Предмет	Назва модельної програми	Схвалені навчальні програми, які розроблені на основі модельних програм
---------	--------------------------------	--

Математика	Модельна навчальна програма «Математика» 5-9 класи для ЗЗСО, автор Істер О.С.	Навчальна програма «Математика» для 5-7 класу розроблена за модельною програмою, автор Істер О.С.
Інформатика	Модельна навчальна програма «Інформатика» для 5-6 класів ЗЗСО, автор Ривкінд Б.Я., Лисенко Т.І. Модельна навчальна програма «Інформатика. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.)) (До підручника «Інформатика 7 клас» (2024 рік))	Навчальна програма «Інформатика» для 5-6 класу створена на основі модельної програми, автори Ривкінд Б.Я., Лисенко Т.І. Навчальна розроблена на основі модельної навчальної програми «Інформатика. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.)
Зарубіжна література	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література» для 5-9 класів ЗЗСО, автор Ніколенко О., Ісаєва О., Клименко Т. та інші.	Навчальна програма «Зарубіжна література» для 5-7 класів розроблена за модельною програмою, автор Ніколенко О., Ісаєва О., Клименко Т. та ін.
Українська мова	Модельна навчальна програма «Українська мова» для 5-6 класів ЗЗСО, автор Голуб Н.Б., Горошкіна О.М. Модельна програма «Українська мова. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Навчальна програма з української мови для 5 класу розроблена Тетяною Бутурлим на основі модельної програми автор Голуб Н.Б., Горошкіна О.М. Навчальна програма з української мови для 7 класу (авторка – Л. В. Ємельянова) розроблена на

	(автори: (авт. Голуб Н.Б., Горошкіна О.М.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 № 883)	основі модельної програми «Українська мова. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: (авт. Голуб Н.Б., Горошкіна О.М.).
Українська література	Модельна навчальна програма «Українська література» для 5-6 класів ЗЗСО, автор Архипова В.П., Січкара С.І., Шило С.Б. Модельна програма «Українська література. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт Заболотний О. В., Слоньовська О. В., Ярмутьська І. В.), яку рекомендовано «Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 01 грудня 2023 року № 1466)	Навчальна програма з української літератури для 5 класу розроблена Мельник І.П. на основі модельної програми автор Архипова В.П., Січкара С.І., Шило С.Б. Навчальна програма з української літератури для 7 класу (авторка – Л. В. Ємельянова) розроблена на основі модельної програми «Українська література. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт Заболотний О. В., Слоньовська О. В., Ярмутьська І. В.).
Історія	Модельна навчальна програма «Вступ до історії України та громадянської освіти 5-6 клас» для ЗЗСО, автор Гісем О.В., Мартинюк О.О.	Використовується модельна програма
Всесвітня історія	Модельна навчальна програма з курсу «Всесвітня історія» 7-9 кл (авт.Гісем О. В., Бойко В. І.,Василенко Я. Л.,Даниленко В. М.,Мартинюк О. О.,Охредько О. Е., Сирцова О. М.)	Навчальна розроблена на основі модельної навчальної програми з курсу «Всесвітня історія» 7-9 кл (авт.Гісем О. В., Бойко В. І.,Василенко Я. Л.,Даниленко В. М.,Мартинюк О. О.,Охредько О. Е., Сирцова О. М.)

Історія України	Модельна навчальна програма з курсу «Історія України.7-9 кл» (авт.Гісем О. В., Бойко В. І.,Василенко Я. Л.,Даниленко В. М.,Мартинюк О. О.,Охредько О. Е., Сирцова О. М. та ін.)	Навчальна розроблена на основі модельної навчальної програми «Історія України.7-9 кл» (авт.Гісем О. В., Бойко В. І. та ін.)
Пізнаємо природу	Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу» (інтегрований курс, для 5-6 класів ЗЗСО, автор Біда Д.Д, Гільберг Т.Т., Колісник Я.І.	Навчальна програма інтегрованого курсу «Пізнаємо природу» для 5,6 класів розроблена на основі модельної програми автор Біда Д.Д, Гільберг Т.Т., Колісник Я.І.
Географія	Модельна навчальна програма «Географія. 6-9 класи » для закладів загальної середньої освіти (автори Запотоцький С.П., Карпюк Г.І.та інші)	Навчальна програма з курсу « Географія» 6,7,8 класи (НУШ), розроблена на основі модельної навчальної програми «Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Запотоцький С.П., Карпюк Г.І.та інші).
Англійська мова	Модельна навчальна програма «Іноземна мова.5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Редько В. Г.,Шаленко О. П.,Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О.М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М.).	Навчальна програма «Іноземна мова, 5-7 класи» розроблена на основі модельної програми, автор Редько В.Г. та ін...
Біологія	Модельна програма «Біологія. 7-9 класи для закладів загальної середньої освіти» автори Балан П.Г, Кулініч О.М., Юрченко Л.П..	Навчальна програма на основі модельної програми «Біологія. 7-9 класи для закладів загальної середньої освіти» автори Балан П.Г, Кулініч О.М., Юрченко Л.П..

Фізика	Модельна навчальна програма «Фізика. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Кремінський Б. Г., Гельфгат І. М., Божинова Ф. Я., Ненашев І. Ю., Кірюхіна О. О.)»	Навчальна програма на основі модельної програми «Фізика. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Кремінський Б. Г., Гельфгат І. М., Божинова Ф. Я., Ненашев І. Ю., Кірюхіна О. О.)»
Хімія	Модельна навчальна програма «Хімія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Григорович О. В.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 27.12.2023 № 1575)	Навчальна програма на основі модельної навчальної програми «Хімія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Григорович О. В.)
Мистецтво	Модельна навчальна програма «Мистецтво» (інтегрований курс) для 5-6 класів ЗЗСО, автор Масол Л.М., Просіна О.В. Модельна навчальна програма «Мистецтво. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт.Масол Л. М.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 06.09.2023 № 1090)	Навчальна програма «Мистецтво» для 5 класу розроблена на основі модельної програми, автор Масол Л.М., Просіна О.В. Програма створена на основі модельної навчальної програми «Мистецтво. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Масол Л. М.)

Здоров'я, безпека та добробут	Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут 5-9 класи» для ЗЗСО, автори Воронцова Т.В., Пономаренко В.С. та інші	Навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут» для 5-7 класів розроблена за модельною програмою, автори Воронцова Т.В., Пономаренко В.С. та ін
Технології	Модельна навчальна програма «Технології» для 5-6 класів ЗЗСО, автор Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С., Приходько Ю.М.	навчальна програма «Технології» для 5 класу НУШ, за модельною програмою автори Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С., Приходько Ю.М.
Фізична культура	Модельна навчальна програма «Фізична культура» для 5-6 класів ЗЗСО, автори Педан О.С., Коломоець Г.А. та інші Модельна програма «Фізична культура. 7-9 класи» для закладів Загальної середньої освіти (автори: Баженков Є. В., Коломоець Г. А., Боляк А. А., Дутчак М. В., та інші)	Навчальна програма «Фізична культура» для 5-6 класів розроблена за модельною програмою, автори Педан О.С., Коломоець Г.А. та інші Навчальна програма для 7 класу розроблена на основі модельної «Фізична культура. 7-9 класи» для закладів Загальної середньої освіти (автори: Баженков Є. В., та ін.)

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Зміст освітньої програми опорного закладу загальної середньої освіти Машівського ліцею Машівської селищної ради Полтавської області **II ступеня** має потенціал для формування у здобувачів освіти ключових компетентностей.

Для здобувачів освіти 5-8 класів Нової Української школи:

- 1) вільне володіння державною мовою, що передбачає вміння:
 - здійснювати комунікацію в усній та письмовій формі на основі знання функцій мови, ресурсів (лексики, граматики) і норм сучасної української літературної мови, типів мовної взаємодії, особливостей стилів мовлення інформаційних та художніх текстів, медіатекстів тощо;
 - здобувати та опрацьовувати інформацію з різних (друкованих та цифрових, зокрема аудіовізуальних) джерел у різних освітніх галузях і контекстах,

критично осмислювати її та використовувати для комунікації в усній та письмовій формі, для обстоювання власних поглядів, переконань, суспільних і національних цінностей;

- відповідально, усвідомлюючи цінність української мови як мови взаємодії на всій території держави, використовувати мовні засоби для досягнення особистих і суспільних цілей у життєвих та навчальних ситуаціях, творчого самовираження;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає вміння:

- здійснювати комунікацію в усній та письмовій формі на основі знання функцій мови, ресурсів (лексики, граматики) і норм мови, особливостей основних стилів і жанрів мовлення, типів мовної взаємодії;

- здобувати і опрацьовувати інформацію з різних (друкованих та цифрових, зокрема аудіовізуальних) джерел, критично осмислювати її, використовувати в усній та письмовій комунікації для обстоювання власних поглядів, переконань, суспільних і національних цінностей;

- відповідально використовувати мовні засоби для досягнення особистих і суспільних цілей у життєвих та навчальних ситуаціях, творчого самовираження, спираючись на особливості міжкультурної комунікації та досвід комунікації державною мовою;

- відповідно до ситуації ефективно виражати ідеї, почуття, пояснювати та обговорювати факти, явища, події, обґрунтовувати свої погляди та переконання в усній і письмовій формі у різних особистісних і соціальних контекстах (побутових, навчальних, громадських тощо), спираючись на мовний і мовленнєвий досвід, мовні норми у спілкуванні, соціокультурні реалії та особливості міжкультурної комунікації;

3) математична компетентність, що передбачає здатність розвивати і застосовувати математичні знання та методи для розв'язання широкого спектра проблем у повсякденному житті; моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичного апарату; усвідомлення ролі математичних знань і вмінь в особистому та суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування наукового світогляду; здатність і готовність застосовувати відповідний комплекс наукових знань і методологій для пояснення світу природи; набуття досвіду дослідження природи та формулювання доказових висновків на основі отриманої інформації; розуміння змін, зумовлених людською діяльністю; відповідальність за наслідки такої діяльності;

5) інноваційність, що передбачає здатність учня реагувати на зміни та долати труднощі; відкритість до нових ідей; ініціювання змін у класі, закладі освіти, родині, громаді тощо; спроможність визначати і ставити перед собою цілі, мотивувати себе та розвивати в собі стійкість і впевненість, щоб навчатися і

досягати успіхів;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення екологічних основ природокористування, необхідності охорони природи, дотримання правил поведінки на природі, ощадливого використання природних ресурсів, розуміння контексту і взаємозв'язку господарської діяльності і важливості збереження природи для забезпечення сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає впевнене, критичне і відповідальне використання цифрових технологій для власного розвитку і спілкування; здатність безпечно застосовувати інформаційно-комунікаційні засоби в навчанні та інших життєвих ситуаціях, дотримуючись принципів академічної доброчесності;

8) навчання впродовж життя, що передбачає здатність визначати і оцінювати власні потреби та ресурси для розвитку компетентностей, застосовувати різні способи розвитку компетентностей, знаходити можливості для навчання і саморозвитку; спроможність навчатися і працювати в колективі та самостійно, організовувати своє навчання, оцінювати його, ділитися його результатами з іншими, шукати підтримки, коли вона потрібна;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають:

- спроможність діяти як відповідальний громадянин, брати участь у громадському та суспільному житті, зокрема закладу освіти і класу, спираючись на розуміння загальнолюдських і суспільних цінностей, соціальних, правових, економічних і політичних принципів, ідей сталого розвитку суспільства, співіснування людей та спільнот у глобальному світі, критичне осмислення основних подій національної, європейської та світової історії, усвідомлення їх впливу на світогляд громадянина та його самоідентифікацію;

- виявлення поваги до інших, толерантність, уміння конструктивно співпрацювати, співпереживати, долати стрес і діяти в конфліктних ситуаціях, зокрема пов'язаних з різними проявами дискримінації; дбайливе ставлення до особистого, соціального здоров'я, усвідомлення особистих відчуттів і почуттів, здатність дослухатися до внутрішніх потреб; дотримання здорового способу життя; розуміння правил поведінки та спілкування, що є загальноприйнятими в різних спільнотах і середовищах та ґрунтуються на спільних моральних цінностях; спроможність діяти в умовах невизначеності та багатозадачності;

10) культурна компетентність, що передбачає наявність стійкого інтересу до опанування культурних і мистецьких здобутків України та світу, шанобливого ставлення до культурних традицій українців, представників корінних народів і національних меншин, інших держав і народів; здатність розуміти і цінувати творчі способи вираження та передачі ідей у різних культурах через різні види мистецтва та інші культурні форми; прагнення до розвитку і вираження власних

ідей, почуттів засобами культури і мистецтва;

11) підприємливість і фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, спроможність використовувати можливості та реалізовувати ідеї, створювати цінності для інших у будь-якій сфері життєдіяльності; здатність до активної участі в житті суспільства, керування власним життям і кар'єрою; уміння розв'язувати проблеми; готовність брати відповідальність за прийняті рішення; здатність працювати в команді для планування і реалізації проектів, які мають культурну, суспільну або фінансову цінність, тощо.

Наскрізними в усіх ключових компетентностях є такі вміння:

1) читати з розумінням, що передбачає здатність до емоційного, інтелектуального, естетичного сприймання і усвідомлення прочитаного, розуміння інформації, записаної (переданої) у різний спосіб або відтвореної технічними пристроями, що охоплює, зокрема, уміння виявляти приховану і очевидну інформацію, висловлювати припущення, доводити надійність аргументів, підкріплюючи власні висновки фактами та цитатами з тексту, висловлювати ідеї, пов'язані з розумінням тексту після його аналізу і добору контраргументів;

2) висловлювати власну думку в усній і письмовій формі, тобто словесно передавати власні думки, почуття, переконання, зважаючи на мету та учасників комунікації, обираючи для цього відповідні мовленнєві стратегії;

3) критично і системно мислити, що виявляється у визначенні характерних ознак явищ, подій, ідей, їх взаємозв'язків, умінні аналізувати та оцінювати доказовість і вагомість аргументів у судженнях, зважати на протилежні думки та контраргументи, розрізняти факти, їх інтерпретації, розпізнавати спроби маніпулювання даними, використовуючи різноманітні ресурси і способи оцінювання якості доказів, надійності джерел і достовірності інформації;

4) логічно обґрунтовувати позицію на рівні, що передбачає здатність висловлювати послідовні, несуперечливі, обґрунтовані міркування у вигляді суджень і висновків, що є виявом власного ставлення до подій, явищ і процесів;

5) діяти творчо, що передбачає креативне мислення, продукування нових ідей, доброзичесне використання чужих ідей та їх доопрацювання, застосування власних знань для створення нових об'єктів, ідей, уміння випробовувати нові ідеї;

6) виявляти ініціативу, що передбачає активний пошук і пропонування рішень для розв'язання проблем, активну участь у різних видах діяльності, їх ініціювання, прагнення до лідерства, уміння брати на себе відповідальність;

7) конструктивно керувати емоціями, що передбачає здатність розпізнавати власні емоції та емоційний стан інших, сприймати емоції без осуду, адекватно реагувати на конфліктні ситуації, розуміти, як емоції можуть допомагати і заважати в діяльності, налаштовуючи себе на пошук внутрішньої рівноваги, конструктивну комунікацію, зосередження уваги, продуктивну діяльність;

8) оцінювати ризики, що передбачає вміння розрізняти прийнятні і

неприйнятні ризики, зважаючи на істотні фактори;

9) приймати рішення, що передбачає здатність обирати способи розв'язання проблем на основі розуміння причин та обставин, які призводять до їх виникнення, досягнення поставлених цілей з прогнозуванням та урахуванням можливих ризиків та наслідків;

10) розв'язувати проблеми, що передбачає вміння аналізувати проблемні ситуації, формувати проблеми, висувати гіпотези, практично їх перевіряти та обґрунтовувати, здобувати потрібні дані з надійних джерел, презентувати та аргументувати рішення;

11) співпрацювати з іншими, що передбачає вміння обґрунтовувати переваги взаємодії під час спільної діяльності, планувати власну та групову роботу, підтримувати учасників групи, допомагати іншим і заохочувати їх до досягнення спільної мети.

Інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Формувальне (поточне формувальне) оцінювання, окрім рівневого/бального здійснюється у формі самооцінювання, взаємооцінювання учнів, оцінювання вчителем і з використанням окремих інструментів (карток, шкал, щоденника спостереження вчителя, портфоліо результатів навчальної діяльності учнів тощо).

Основною ланкою в системі контролю ОЗЗСО Машівського ліцею є поточний контроль, що проводиться систематично з метою встановлення рівнів опанування навчального матеріалу та здійснення корегування щодо застосовуваних технологій навчання. Основна функція поточного контролю – навчальна. Запитання, завдання, тести, тощо спрямовані на закріплення вивченого матеріалу й повторення пройденого, тому індивідуальні форми доцільно поєднувати із фронтальною роботою класу. Також важливим є урахування мотиваційно-стимулюючої функції поточного оцінювання.

Тематичне оцінювання здійснюється на основі поточного оцінювання із урахуванням проведених діагностичних (контрольних) робіт, або без проведення подібних робіт залежно від специфіки навчального предмета.

Річне оцінювання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати такого оцінювання відображаються у свідоцтві досягнень, що видаються учневі щороку.

Під час оцінювання навчальних досягнень враховується вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дбайливе ставлення до ресурсів і довкілля, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі порушення учнем / ученицею принципів академічної доброчесності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності. Оцінювання результатів навчання може здійснюватися очно або дистанційно, в синхронному або асинхронному режимі. Результати оцінювання фіксуються у класних журналах (електронних або друкованих).

Поточне формувальне оцінювання здійснюється системно в процесі навчання на

основі викладеного нижче алгоритму діяльності вчителя під час організації формувального оцінювання, що, зокрема, забезпечить наступність між підходами до оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової і базової середньої освіти. Формулювання об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей на певний період (заняття, тиждень, період, відведений для вивчення теми, тощо). Основою для вироблення навчальних цілей є очікувані результати навчання, передбачені відповідною навчальною програмою, та критерії оцінювання.

Інформування учнів про критерії оцінювання, за якими буде визначено рівень їхніх навчальних досягнень на кінець навчального семестру та року. Доцільно впроваджувати поступове залучення учнів до вироблення критеріїв оцінювання результатів окремих видів навчальної діяльності.

Надання учням 5-7-х класів ОЗЗСО Машівського ліцею зворотного зв'язку щодо їхніх навчальних досягнень відповідно до визначених цілей. Зворотний зв'язок має бути зрозумілим і чітким, доброзичливим і своєчасним. Учителі не протиставляють учнів одне одному, акцентують увагу лише на позитивній динаміці досягнень учня / учениці. Труднощі в навчанні обговорюють з учнями індивідуально. Зворотний зв'язок надають у письмовій, усній або електронній формі, залежно від дидактичної мети й виду навчальної діяльності.

Створення умов для формування вміння учнів 5-7-х класів ОЗЗСО Машівського ліцею аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія). Під час навчальної діяльності учителі спрямовують учнів на спостереження своїх дій і дій однокласників, осмислення своїх суджень і дій з огляду на їх відповідність навчальним цілям. Важливим є створення умов для активної участі учнів у процесі оцінювання із застосуванням критеріїв, зокрема шляхом самооцінювання та взаємооцінювання, спільне визначення подальших кроків для покращення результатів навчання.

Корегування освітнього процесу ОЗЗСО Машівського ліцею з урахуванням результатів оцінювання та навчальних потреб учнів.

У формувальному оцінюванні, зокрема для самооцінювання та взаємооцінювання, учителями ОЗЗСО Машівського ліцею використовуються різноманітні інструменти формувального оцінювання.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у модельних програмах окремих предметів.

Підсумкове оцінювання

Підсумковому оцінюванню (семестровому, річному) підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента навчального плану. Педагогічна рада ОЗЗСО Машівського ліцею ухвалює рішення про оцінювання результатів навчання складників вибіркового освітнього компонента.

Семестрове оцінювання здійснюється з урахуванням різних видів навчальної діяльності, які мали місце протягом семестру, та динаміки особистих навчальних досягнень учня / учениці.

Річне оцінювання здійснюють на основі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки враховується динаміка

особистих навчальних досягнень учня / учениці протягом навчального року.

Семестрова та річна оцінки можуть підлягати коригуванню. Відповідно до п. 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 № 496, у триденний термін після виставлення семестрової оцінки батьки (особи, які їх замінюють) учнів (вихованців), які виявили бажання підвищити результати семестрового оцінювання або не були атестовані, звертаються до директора ліцею із заявою про проведення відповідного оцінювання, у якій пояснюють причину та необхідність його проведення.

Наказом директора ліцею створюється комісія та затверджується графік і порядок проведення оцінювання. Члени комісії готують завдання, що погоджує педагогічна рада ОЗЗСО Машівського ліцею. Комісія ухвалює рішення щодо його результатів та складає протокол. Рішення комісії є остаточним, при цьому скоригована семестрова оцінка не може бути нижчою за семестрову. У разі, якщо учневі / учениці не вдалося підвищити результати, запис у колонку «Скоригована» у класному журналі не роблять. За результатами оцінювання директор ліцею видає відповідний наказ.

Коригування річної оцінки здійснюють шляхом коригування семестрової оцінки за I та/або II семестр відповідно до п.п. 9-10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2015 № 762 (зі змінами).

Оцінка результатів навчання учнів є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учневі / учениці, його / її батькам (іншим законним представникам).

Критерії та шкала оцінювання

Оцінювання зорієнтоване на визначені Державним стандартом базової середньої освіти ключові компетентності та наскрізні вміння й передбачені навчальними програмою очікувані результати навчання для відповідного періоду освітнього процесу. Враховуючи ці вимоги, для оцінювання навчальних досягнень учнів учителі ОЗЗСО Машівського ліцею керуються такими категоріями критеріїв:

- розв'язання проблем і виконання практичних завдань із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом;
- комунікація (тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій);
- планування й здійснення навчального пошуку, робота з текстовою і графічною інформацією;
- рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності.

Для здобувачів освіти з особливими освітніми потребами на основі Освітньої програми адміністрація ліцею складає та затверджує індивідуальний навчальний план, що конкретизує організацію освітнього процесу. Оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами здійснюється згідно із загальними критеріями та відповідно до індивідуальної програми розвитку (ІПР), що розробляється на основі висновку фахівців інклюзивно-ресурсного центру

(ІРЦ), де зазначено труднощі функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я, що можуть впливати на ефективність застосування певних форм оцінювання. ІПР містить індивідуальні критерії оцінювання результатів навчання, розроблені командою психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами.

Добір форм поточного та підсумкового оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами здійснюється індивідуально з обов'язковим урахуванням їх можливостей функціонування, життєдіяльності та здоров'я. При оцінюванні рівня сформованості предметних компетентностей учнів з особливими освітніми потребами вилучаються ті складові (знання, вміння, види діяльності та інше), опанування якими є утрудненим або неможливим для учня з огляду на труднощі функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я.

РОЗДІЛ III. Освітня програма базової середньої освіти (9 класи)

Освітня програма II ступеня (базова середня освіта 9 класи) опорного закладу загальної середньої освіти Машівського ліцею розроблена на виконання Закону України «Про повну загальну середню освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року

№ 1392 «Про затвердження Державного стандарту загальної середньої освіти», на підставі Типової освітньої програми закладів середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20 квітня 2018 року № 405

«Про затвердження типової освітньої програми закладів середньої освіти II ступеня».

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти

Навчання за освітньою програмою базової освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до опорного закладу загальної середньої освіти Машівського ліцею, досягли результатів навчання у 5-8- класах.

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів здобувачі освіти повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року.

Для проведення оцінювання наказом директора ліцею створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів.

Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

Вимоги до результатів навчання в освітній програмі визначаються з урахуванням компетентнісного підходу до навчання, в основу якого покладено ключові компетентності.

Навчальний план для 9-х класів розроблений на основі Типової освітньої програми для 5-9-х класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018р. № 405.

Варіативна складова навчального плану визначена самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб здобувачів освіти, рівень навчально - методичного та кадрового забезпечення ліцею і відображається в навчальному плані.

Навчальний план базової середньої освіти на 2025-2026 навчальний рік

9 класи (таблиця 1 до Типової освітньої програми, наказ № 405 від 20.04.2018р.

Навчальні предмети	9 клас
Українська мова	2
Українська література	2
Іноземна мова (англійська)	3
Зарубіжна література	2
Історія України	1,5
Всесвітня історія	1
Основи правознавства	1
Мистецтво	1
Алгебра	2
Геометрія	2
Біологія	2
Географія	1,5
Фізика	3
Хімія	2
Трудове навчання	1
ЗБД	1
Фізична культура	3
Інформатика	2
Разом	30+3
Усього	30+ 3
Гранично допустиме навчальне навантаження	33

Очікувані результати навчання здобувачів освіти 9-х класів

1. Спілкування державною мовою:

- уміння ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас;
- розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань;
- означення понять, формулювання властивостей, доведення правил,

теорем.

2.Спілкування іноземними мовами:

- уміння здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.

- критичне оцінювання інформації та використання її для різних потреб; висловлювання своєї думки, почуття та ставлення; адекватне використання досвіду, набутого у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; застосування доцільних комунікативних стратегій відповідно до різних потреб; ефективного користування навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.

3.Математична компетентність:

- уміння оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях;

- усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.

- розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації

4.Основні компетентності у природничих науках і технологіях:

- уміння розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями;

- усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях;

- складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу.

5.Інформаційно-цифрова компетентність:

- уміння структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові

системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень;

- критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач;

- візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів.

6. Уміння вчитися впродовж життя:

- уміння визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість;

- усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності;

- моделювання власної освітньої траєкторії.

7. Ініціативність і підприємливість:

- уміння генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання;

- ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших;

- вирішування завдань підприємницького змісту (оптимізаційні задачі).

8. Соціальна і громадянська компетентності:

- уміння висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані;

- ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією;

- вирішування завдань соціального змісту.

9.Обізнаність і самовираження у сфері культури:

- грамотне і логічне висловлювання своєї думки, аргументування та ведення діалогу, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; врахування художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).
- культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.

10.Екологічна грамотність і здорове життя:

- уміння аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання;
- усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо;
- розробка та реалізація навчальних проєктів, завдань соціально-економічного, екологічного змісту; задач, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя.

Вимоги до результатів навчання учнів визначено за такими освітніми галузями: мови і літератури, суспільствознавство, мистецтво, математика, природознавство, технології, здоров'я і фізична культура.

Інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Поточне та підсумкове оцінювання учнів здійснюється за 12-бальною системою (шкалою), а його результати позначаються цифрами від 1 до 12. Поточний і підсумковий види контролю здійснюються шляхом поточної перевірки та поточного оцінювання й відповідно шляхом підсумкової перевірки та підсумкового оцінювання. Підсумкове оцінювання здійснюється за тему, семестр, рік.

Річне оцінювання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати такого оцінювання відображаються у таблиці навчальних досягнень учнів, що видаються учневі щороку.

Закінчується навчальний рік проведенням підсумкового (річного) оцінювання здобувачів освіти 8-9 класів та державної підсумкової атестації здобувачів освіти, які завершують здобуття базової середньої (9 клас). Проведення державної підсумкової атестації здійснюється відповідно до Порядку проведення державної підсумкової атестації, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України

від 07.12.2018 року №1369, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02.01.2019 №8/32979. Перелік предметів для державної підсумкової атестації, форму та терміни її проведення визначає Міністерство освіти і науки України.

У разі відсутності результатів річного оцінювання та/або державної підсумкової атестації після завершення навчання за освітньою програмою закладу освіти учень має право до початку нового навчального року пройти річне оцінювання та/або державну підсумкову атестацію. У разі повторного непроходження річного оцінювання та/або державної підсумкової атестації педагогічна рада закладу освіти спільно з батьками учня до початку нового навчального року вирішує питання про визначення форми та умов подальшого здобуття таким учнем повної загальної середньої освіти. У разі вибуття учня із закладу освіти (виїзд за кордон, надання соціальної відпустки, призов на військову службу тощо) оцінювання результатів навчання такого учня може проводитися достроково.

Якість проведення навчальних занять у 9 класах забезпечується:

1) впровадженням діяльнісного та компетентісного підходів до організації освітнього процесу;

2) впровадженням інноваційних педагогічних технологій:

«Особистісно-орієнтоване навчання», «Технологія інтегрованого навчання», «Інформаційно-комунікаційні технології», «Технологія проектного навчання», «Проблемне навчання», «Інтерактивні технології» тощо;

3) активним використанням колективних, групових та індивідуальних форм роботи, спрямованих на формування навичок продуктивної співпраці та спілкування учнів;

4) створенням розвивального та здоров'язбережувального середовища для навчання.

**Розділ IV. Освітня програма III ступеня
(профільна середня освіта) опорного закладу загальної середньої освіти
Машівського ліцею на 2025/2026 навчальний рік
Загальні положення**

Машівський ліцей Машівської селищної ради Полтавської області (далі ОЗЗСО Машівський ліцей) III ступеня (профільна середня освіта) розроблена на виконання Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової й повної загальної середньої освіти» та складена на підставі наказів Міністерства освіти і науки України від 20.06.2025 №890 «Про внесення змін до типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, з урахуванням закону України від 15.03.2022 «Про внесення змін до деяких законів України щодо державних гарантій в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану», Указів Президента України від 24.02.2022 «Про введення воєнного стану в Україні», від 17.05.2022, від 02.05.2023 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні».

Основним документом, що забезпечує досягнення учнями визначених відповідним Державним стандартом вимог до обов'язкових результатів навчання учнів є освітня програма III ступеня (профільна середня освіта) ОЗЗСО Машівського ліцею.

Освітня програма ОЗЗСО Машівського ліцею визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які подані в рамках навчальних планів відповідно таблиці 2,3 Типової освітньої програми № 408 від 20.04.2018 року в редакції наказу МОН України від 20.06.2025 № 890;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Освітньою програмою.

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень	
	10	11 клас
	українська мова	математика
	Базові та профільні предмети	
Українська мова	2+2	2
Українська література	2	2
Іноземна мова (англійська)	2	2
Зарубіжна література	1	1
Історія України	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1
Громадянська освіта	2	2
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3	9
Біологія та екологія	2	2
Географія	1,5	1
Фізика та астрономія	3	4

Хімія	1,5	2
Фізична культура	3	3
Захист України	2	2
	Вибірково-обов'язкові предмети (Інформатика, Технології, Мистецтво)	
Інформатика	1,5	1,5
Технології		1,5
Мистецтво	1,5	
Разом	29,5+3	32,5+3
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	38	38

Кількість навчальних годин для профільних предметів за освітньою програмою

Профільний предмет	Кількість годин на тиждень
Українська мова 10 клас	4
Математика 11 клас	9

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

До базових предметів належать: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Історія України», «Всесвітня історія», вивчення окремих природничих дисциплін: «Фізика», «Біологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист України». До профільних предметів в 10 класі віднесено українську мову, у 11 класі – математику. Викладання предмету «Захист України» в 10-ому, 11 – ому класах проводитиметься на рівні стандарту, який викладатиметься за державною програмою.

У процесі складання навчального плану адміністрацією ОЗЗСО Машівського ліцею враховано, що:

- профіль навчання передбачає можливість вивчення профільних предметів, які вивчаються на профільному рівні – українська мова та українська література; українська мова та правознавство.
- кількість тижневих годин для вивчення профільних предметів складається з кількості годин, відведених навчальним планом ОЗЗСО Машівського ліцею на вивчення відповідних базових предметів, і кількості годин, передбачених на профільні предмети.

Предмет «Фізична культура» реалізується за рахунок варіативних модулів, які визначені шляхом опитування учнів у кожному класі. Цілі та задачі освітнього процесу на кожному рівні реалізації освітньої програми обумовлені «моделлю» випускника, призначенням і місцем ліцею в освітньому просторі селища.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти **ОЗЗСО Машівського ліцею**

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною мовою	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем.

2	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації.

4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища й процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості одних наук як універсальної мови науки, іки та технологій. Усвідомлення ролі наукових у сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу.
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів.
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії.

7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі).
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту.
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників; дотримуючись етики спілкування й взаємодії; розуміти художньо-естетичну складову призначення продуктів своєї діяльності (малюнків, гравію, схем тощо). Ставлення: культурна і ж предметна цінність, повага

		ультурного розмаїття в глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва.
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально- економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх окремих предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загально предметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища.

Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізовується насамперед через:



✓ організацію освітнього середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

Наскрізна	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності й думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості й чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага- ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

- ✓ предмети за вибором;
- ✓ роботу в проектах;
- ✓ позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності.

Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти в ОЗЗСО Машівському ліцеї

Профільна середня освіта у ОЗЗСО Машівському ліцеї здобувається після здобуття базової середньої освіти. Учні, які здобули базову середню освіту на 1 вересня 2025 року розпочинають здобуття у 2025/2026 н.р. профільної середньої освіти.

Згідно зі статтею 9 Закону України «Про освіту» ОЗЗСО Машівський ліцей надає право на здобуття повної загальної середньої освіти заочною (денна), індивідуальною (сімейна (домашня), педагогічний патронаж, дистанційною формами навчання. Індивідуальна (сімейна, педагогічний патронаж) форма навчання організовується відповідно до Положення про індивідуальну форму навчання в системі загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 10.07.2019 року № 955. В умовах воєнного стану освіти, навчальні програми та навчальний план виконуються педагогами ОЗЗСО Машівського ліцею в повному обсязі, з використанням очної, дистанційної форм організації освітнього процесу, у залежності від безпекової ситуації.

Інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності ОЗЗСО Машівського ліцею;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності ОЗЗСО Машівського ліцею;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності ОЗЗСО Машівського ліцею;
- якість проведення навчальних занять ОЗЗСО Машівського ліцею;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:



- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу загальної середньої освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма ОЗЗСО Машівського ліцею передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти.

**Перелік навчальних програм для учнів 10-го класу
опорного закладу загальної середньої освіти Машівського ліцею
Машівської селищної ради Полтавської області»**

№	Назва навчальної програми	Клас	Рівень вивчення	Реквізити
1	Українська мова	10	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407
2	Українська література	10	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407
3.	Англійська мова	10	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407
4.	Зарубіжна література	10	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407
5.	Біологія і екологія	10	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407
6.	Всесвітня історія	10	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407
7.	Історія України	10	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407, до навчальних програм внесені зміни (наказ МОН України від 21.02.2019 №236)
8.	Географія	10	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407
9.	Громадянська освіта (інтегрований курс)	10	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407
10.	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	10	Профільний рівень	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407
11.	Захист України	10	Рівень стандарту	Затверджено МОН України та надано гриф, наказ від 03.08.2022 №698, наказ 31.03.2020 №464 «Про внесення змін до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня»

12.	Інформатика	10	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407
13.	Фізика	10	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407
14.	Фізична культура	10	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407
15.	Хімія	10	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407

Перелік навчальних програм
для учнів 11 класу опорного закладу загальної середньої освіти
Машівського ліцею Машівської селищної ради Полтавської області

	Назва навчальної програми		Рівень вивчення	Рекзити
1.	Українська мова	11 –А	Профільний рівень	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407
2.	Українська література	11-Б	Профільний рівень	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407
3.	Зарубіжна література	11А,Б	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407
4.	Біологія і екологія	11А,Б	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407
5.	Всесвітня історія	11А,Б	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407
6.	Історія України	11А,Б	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407
7.	Географія	11А,Б	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407
8.	Захист України	11А,Б	Рівень стандарту	Затверджено МОН України та надано гриф, наказ від 03.08.2022 №698, наказ від 31.03.2020 №464 внесення змін до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня»
9.	Інформатика	11А,Б	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407
10.	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	11А,Б	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407

11.	Фізика	11А,Б	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407
12.	Астрономія	11А,Б	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407
13.	Технології	11А,Б	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407
14.	Хімія	11А,Б	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407
15.	Іноземна мова (англійська)	11А,Б	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407
16.	Фізична культура	11А,Б	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407

Загальні положення

Освітній процес у опорному закладі загальної середньої освіти Машівському ліцеї Машівської селищної ради Полтавської області у 2023/2024 навчальному році організовано відповідно до:

Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту»,

«Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» (№ 7325 від 28.04.2022), «Про забезпечення функціонування української мови як державної» та інших;

Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р);

Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»;

Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 № 2205, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 р. (зі змінами від 01.08.2022 № 1371 «Про затвердження Змін до деяких наказів Міністерства охорони здоров'я України»);

Державних стандартів повної загальної середньої освіти:

- Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 № 688 та від 06.10.2020 № 898);

- Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 року №898 «Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти» (впроваджується з 01.09.2022 - для 5-х класів, з 01.09.2023 - для 5-6-х класів, з 01.09.2024 - для 5-7-х класів, з 01.09.2025 - для 5-8-х класів, з 01.09.2026 - для 5-9- х класів);

- Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1392 (у редакції постанов Кабінету Міністрів України від 07.08.2013 № 538, від 26.02.2020 № 143), для учнів 7-11 класів.

Освітня програма опорному закладі загальної середньої освіти Машівському ліцеї Машівської селищної ради Полтавської області розроблена на основі Типових освітніх програм відповідно до наказів Міністерства освіти і науки України:

- від 12.08.2022 № 743 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2 та 3-4 класів закладів загальної середньої освіти та

визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів Міністерства освіти і науки України»;

- від 20.04.2018 № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня»;
- від 19.02.2021 №235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»;
- від 09.08 2024 №1120 « Про внесення змін до типової освітньої програми для 5 - 9 класів загальної середньої освіти»;
- від 20.04.2018 № 408 « Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня»;
- від 26.07.2018 №814 «Про затвердження типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами» (зі змінами, внесеними наказом МОН України від 16.08.2018 №917);
- від 12.06.2018 №627 «Про затвердження типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами» (зі змінами, внесеними наказом МОН України від 26.07.2018 №815).

Головною метою ОЗЗСО Машівського ліцею є забезпечення реалізації права громадян на здобуття початкової, загальної базової середньої освіти, повної загальної середньої освіти в обсязі Державних стандартів. Навчання, виховання та розвиток здобувачів освіти шляхом загальноосвітньої підготовки через вивчення окремих предметів, задоволення потреб громадян, суспільства і держави у догляді, оздоровленні, розвитку та навчанні дітей, забезпечення високої якості безперервної освіти та виховання, створення умов для фізичного, розумового, духовного розвитку дітей шкільного та дошкільного віку.

Мова освітнього процесу у 1- 11 класах – українська.

Освітня діяльність у ліцеї здійснюється за 5-ти денним робочим тижнем у одну зміну, оптимально поєднуючи усі сфери освітньої діяльності здобувачів освіти, що забезпечують сукупність освітніх, виховних та оздоровчих процесів, направлених на створення умов для реалізації індивідуальних потреб учнів, батьків і педагогічного колективу. Режим роботи ліцею регламентується єдиним розкладом навчальних занять, позаурочної діяльності відповідно до вимог ДсанПіН 5.5.2.008-01. Заклад забезпечує оптимальні умови для інтеграції основної та додаткової освіти, проектно-дослідницької, розвивальної та пізнавальної діяльності.

За рахунок варіативної складової річного навчального плану виділено додаткові години для підсилення предметів інваріантного складника на вивчення базових предметів.

Тривалість уроків: - у перших класах - 35 хвилин; - у 2-4-х класах – 40 хвилин,

у 5-11 класах – 45 хвилин.

В умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації іншого характеру безперервна тривалість навчальних занять при організації дистанційного навчання у синхронному форматі для здобувачів освіти складає:

1-2 класів – 2 навчальних занять по 30 хвилин або 3 – по 20 хвилин;

3-4 класів – 2 навчальних занять по 45 хвилин або 3 – по 30 хвилин, або 4 – по 20 хвилин;

5-6 класів – 2 навчальних занять по 45 хвилин або 3 – по 35 хвилин, або 4 – по 25 хвилин;

7-11 класів – 2 навчальних занять по 45 хвилин або 3 – по 40 хвилин, або 4 – по 30 хвилин, або 5 – по 25 хвилин.

Відповідно до ст.10 п.3 Закону України «Про повну загальну середню освіту» освітній процес у ліцеї організовується в межах навчального року, що розпочинається у День знань – 1 вересня, триває не менше 175 навчальних днів і закінчується державною підсумковою атестацією випускників початкової, основної та старшої школи.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою:

I семестр - з 1 вересня до 27 грудня 2024р.

II семестр - з 13 січня до 30 травня 2025 р.

Протягом навчального року для учнів проводяться канікули:

Осінні – з 21 жовтня по 25 жовтня 2024 р.

Зимові – з 30 грудня 2023р. по 12 січня 2025 р.

Весняні – з 24 березня по 30 березня 2025 р.

Літні – з 02.07.2025 по 29.08.2025 р.

Тривалість канікул протягом навчального року становить не менше 30 календарних днів. Структура навчального року може коригуватися в залежності від епідемічної ситуації та воєнного стану. Такі зміни, відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту», схвалюються педагогічною радою закладу та вводяться в дію наказом керівника закладу.

«Початкова школа» (чотирирічна) передбачає забезпечення відповідного рівня загальноосвітньої підготовки учнів згідно з вимогами Державного стандарту початкової загальної освіти. Головна мета початкової школи полягає в забезпеченні змістовної, технологічної та методичної наступності з дошкільним відділенням.

«Основна школа» (5-9 класи) передбачає забезпечення відповідного рівня загальноосвітньої підготовки учнів згідно з вимогами Державного стандарту базової середньої освіти. Головним завданням основної школи є забезпечення

досягнення кожним учнем відповідного рівня підготовки, розкриття творчого потенціалу розвитку.

Освітня програма III ступеня окреслює рекомендовані підходи до планування й організації ОЗЗСО Машівського ліцею єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення здобувачами повної загальної середньої освіти обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

У 1-11 класах здійснюється поділ класів на групи при вивченні англійської мови та інформатики. Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами).

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється відповідно Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом МОН України від 13.04.2011 №329 (зареєстровано в Міністерстві юстиції України 11.05.2011 за № 566/19304) та орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом МОН України від 25.08.2013 №1222.

Освітня програма опорного закладу загальної середньої освіти Машівського ліцею розроблена на 2024/2025 навчальний рік.

Форми організації освітнього процесу у опорному закладі загальної середньої освіти Машівському ліцеї Машівської селищної ради Полтавської області

Освітній процес у ОЗЗСО Машівському ліцеї, на період запровадження воєнного стану в Україні, організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх освітніх потреб.

Вибір форм визначаються з урахуванням наявності необхідних ресурсів (матеріально-технічного, кадрового, навчально-методичного, інформаційного забезпечення освітньої діяльності тощо), а також форм здобуття освіти (інституційна; дистанційна; індивідуальна (екстернатна, сімейна (домашня), педагогічний патронаж) або поєднуючи їх (відповідно до ст. 9 Закону України «Про освіту»). При виборі та організації форм навчання у опорному закладі загальної середньої освіти Машівському ліцеї Машівської селищної ради Полтавської області

керується наступними нормативно-правовими документами:

- Положенням про інституційну та дуальну форми здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 23 квітня 2019 року № 536 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року №160), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України від 19 квітня 2021 р. за № 529/36151;
- Положенням про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2016 № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року № 160), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України від 03 лютого 2016 року № 184/28314;
- Положенням про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08.09.2020 № 1115, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28 вересня 2020 року № 941/35224) із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 201 від 24.02.2023);
- Постановою Кабінету Міністрів України від 15.09.2021 № 957 «Про затвердження порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти» (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМУ № 483 від 26.04.2022; № 979 від 30.08.2022);
- наказом МОН України від 08.06.2018 № 609 «Про затвердження примірного положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти».

При переході на дистанційне навчання (за відповідним наказом по ОЗЗСО Машівському ліцею та вимогою часу), щодня за затвердженим розкладом уроків, педагогами ОЗЗСО Машівського ліцею вносяться навчальні завдання та оцінки учнів в електронний журнал, здійснюється зворотний зв'язок з учнями в електронному вигляді, використовуючи цифрові освітні платформи, електронний журнал, електронну пошту і т.п. На веб-сайті ОЗЗСО Машівського ліцею створена сторінка «Дистанційне навчання», на якій розміщується алгоритм дій дистанційного навчання під час воєнного стану з розкладом занять. Це додатковий доступ до інформації, яким можуть скористатися не тільки учні, а й всі учасники освітнього процесу. Для забезпечення дистанційного освітнього процесу на період запровадження воєнного стану в Україні здійснюється доступ до навчальних матеріалів, вибір загальноприйнятних та зручних платформ, а саме: Zoom, Viber, веб-сервіс «Google classroom», онлайн - платформа «Нові знання» і т. п. Учителі ОЗЗСО Машівського ліцею дотримуються гнучкості в доборі

навчально-методичного забезпечення освітніх програм.

Основними формами організації освітнього процесу ОЗЗСО Машівського ліцею є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу в ОЗЗСО Машівському ліцеї визначені різні типи уроків, практичні заняття, семінари, конференції, співбесіди, проекти, сюжетно-рольові ігри, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, інтерактивні уроки, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри...

Для організації зворотного зв'язку із здобувачами освіти використовуються сервіси єдина платформа «Нові знання» (е-журнал). Для обговорення поточних справ та організації зворотного зв'язку можливим є створення закритих спільнот у соціальних мережах та месенджерах за визначеними спільно з усіма учасниками освітнього процесу освіти принципами організації груп та правилами взаємодії й спілкування.

Методи і прийоми навчання, які застосовуються у ліцеї для учнів 1-11-х класів: опитування, колоквіум, порушення послідовності, коректор, правильні та неправильні твердження, тести, диктанти, вікторини, кросворди, незакінчене речення, складання історій, ребуси, шаради, анаграми, головоломки, бінго, доміно, пазли, квести, акваріум, методи кутів, ротаційні трійки, дебати, рольові ігри, світлофор, інтерв'ю, інсценування, інтерактивні завдання та ін.

Організація освітнього процесу в інклюзивних класах здійснюється з урахуванням контингенту здобувачів освіти і має корекційну спрямованість. Команда психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами співпрацює з ІРЦ щодо питань надання корекційно-розвиткових послуг та методичного забезпечення її діяльності.

Відповідно до мережі у 2024/2025 н. р. у ОЗЗСО Машівському ліцеї відкрито 6 класів з інклюзивною формою навчання для 9 учнів (2 – А, 3 – Б, 4 – Б, 5 – Б, 8 – А, 10 класи). Всі 9 здобувачів освіти з особливими освітніми потребами мають оновленні висновки про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку.

Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується з урахуванням необхідних для цього ресурсів, наявних у закладі освіти та інших суб'єктів освітньої діяльності, зокрема тих, що забезпечують здобуття освіти за мережевою формою здобуття освіти. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його батьками, схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується його керівником та підписується батьками.

Інклюзивна освіта

(1 – 4 класи: наказ МОН від 26.07.2018р. № 814, додаток 5;

5 – 9 класи : наказ МОН № 627 від 12.06.2018р. таблиця 16.)

Навчальні предмети	2 А клас	3 Б	4 Б	5 Б клас	8 А клас	10 кл.
Українська мова та література	5	7	7	6	4	4
Іноземна мова (англійська)	2	3	3	3,5	3	2
Зарубіжна література				1,5	2	1
Історія України				2	1,5	1,5
Всесвітня історія					1	1
Громадянська освіта						2
Математика	4	5	5	5		9
Алгебра					2	
Геометрія					2	
Я досліджую світ	2	3	3			
Пізнаймо природу				2		
Біологія					2	2
Географія					2	1,5
Фізика					2	3
Хімія					2	1,5
Музичне мистецтво	1	1	1	1		
Образотворче мистецтво	1	1	1	1		
Мистецтво					1	1
Трудове навчання	1	1	1	2	1	1,5
Інформатика	1	1	1	1,5	2	1,5
Основи здоров'я				1	1	
Фізична культура	3	3	3	3	3	3
Захист України						1,5
Усього	21+3	22+3	22+3	26,5+3	29,5+3	33+3
Корекція розвитку	2	1	2	1	1	1
Розвиток мовлення	1	2	1		1	
Лікувальна фізкультура	1	1	1	1		1
Соціально – побутове орієнтування						
Додатковий час на вивчення предметів						
Разом	25+3	26+3	26+3	28,5+3	31,5+3	34+3

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти в опорному закладі загальної середньої освіти Машівському ліцеї

Локальні акти, які регламентують функціонування системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти (затвердженого протоколом педагогічної ради № 02 від 24.11.2020 року);
- Положення про академічну доброчесність;
- Наказ МОН України від 16.01.2020 № 54 «Про затвердження Порядку проведення моніторингу якості освіти»;
- Стратегія розвитку закладу освіти на період до 2025 року.
- Освітня програма, навчальні плани та програми.

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти: забезпечення ефективності освітніх та управлінських процесів, які безпосередньо впливають на якість результатів навчання учнів, формування їхніх ключових компетентностей, а також сприяння усебічному розвитку особистості учнів; оновлення методичної бази освітньої діяльності; контроль за виконанням освітньої програми та навчальних планів, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення; моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти; створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Стратегія (політика) та процедури забезпечення якості освіти передбачають здійснення таких процедур і заходів:

- система внутрішніх і зовнішніх моніторингів якості освітньої діяльності та якості освіти (моніторинг навчальних досягнень учнів, моніторинг адаптації дітей у закладі, моніторинг наступності між початковим та базовим рівнями освіти тощо);
- самооцінювання якості освітньої діяльності та якості освіти;
- система оцінювання навчальних досягнень учнів;
- професійне зростання керівних та педагогічних працівників;
- забезпечення публічності інформації про діяльність закладу освіти;
- забезпечення академічної доброчесності у діяльності педагогічних працівників та здобувачів освіти;
- запобігання та протидія булінгу (цькуванню);
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу та підтримки здобувачів освіти;
- забезпечення якості освітньої діяльності під час дистанційного навчання;
- розвиток інформаційних систем з метою підвищення ефективності управління освітнім процесом.

Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності здійснюється роботою методичної та педагогічної рад, шкільних методичних об'єднань.

Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності

Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності включає навчальні класи для учнів початкових класів з відповідним обладнанням навчального і загального призначення, визначеним у наказі МОН України від 07.02.2020 № 143 «Про затвердження Типового переліку засобів навчання та обладнання для навчальних кабінетів початкової школи», а саме: комп'ютерне обладнання, прилади і пристосування, меблі, друковані засоби навчання, інструменти та інвентар, моделі та муляжі, обладнання загального призначення тощо. Також ліцей забезпечений необхідними навчальними кабінетами для здобувачів освіти 5-11-х класів, бібліотекою, 2-ма спортивними та актовою залами, а також медичним кабінетом та кабінетами практичного психолога і соціального педагога, ресурсною кімнатою. У навчальних кабінетах створені належні санітарно-гігієнічні умови для здійснення освітнього процесу. Наявні технічні засоби навчання: мультимедійні комплекси – 5 шт, телевізор – 2 шт., дисплеї – 2 шт., проектор – 13 шт., ноутбуки – 33 шт., хром буків – 2шт., комп'ютери – 32 шт., інтерактивна дошка – 12 шт., планшети – 7 шт., принтери – 16 шт., ламінатор – 7 шт. Більшість навчальних кабінетів забезпечені оргтехнікою, в усіх є підключення до мережі Інтернет.

РОЗДІЛ І. Освітня програма початкової загальної освіти

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі. Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти
Освітня програма опорного закладу загальної середньої освіти Машівського ліцею Машівської селищної ради Полтавської області **I ступеня** укладена для учнів початкової школи 6 (7) – 9 (10) років. Вимоги освітньої програми до дітей 6-7 років, які тільки розпочинають навчання у початковій школі, враховують досягнення попереднього етапу їхнього розвитку. Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, освітня програма I ступеня забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти в класах з інклюзивною формою навчання та/або спеціальних класах (відповідно до висновків інклюзивно-ресурсного центру). З урахуванням особливостей розвитку та стану здоров'я діти з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти пізніше 6 років, а тривалість здобуття ними початкової та базової середньої освіти може бути подовжена з доповненням освітньої програми корекційно-розвитковим складником.

Для кожної освітньої галузі визначено мету та загальні результати навчання здобувачів освіти в цілому. За ними впорядковано обов'язкові результати навчання здобувачів освіти, які є основою для їх подальшого навчання на наступних рівнях загальної середньої освіти.

Відповідно до Типових освітніх програм, Державного стандарту загальний обсяг навчального навантаження для здобувачів освіти 1-х класів ліцею складає 805

годин/навчальний рік. Загальний обсяг навчального навантаження для здобувачів освіти 2-4-х класів складає 2695 годин/навчальний рік: для 2-х класів складає 875 годин/навчальний рік; для 3-х класів – 910 годин/навчальний рік; для 4-х класів – 910 годин/навчальний рік. Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Відповідно до української мови навчання у ліцеї використовується типовий навчальний план початкової освіти для закладів загальної середньої освіти з української мовою навчання (додаток 1, 2).

Додаток 1

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

початкової школи (1-2 класи) з українською мовою навчання
на 2024-2025 навчальний рік

(розроблена під керівництвом О.Я.Савченко)

складений відповідно до наказу МОН від 12.08.2022 №743-22

Освітні галузі	Навчальні предмети						
		1 клас		2-А		2-Б	
Мовно-літературна Іншомовна	Українська мова	5/175		5/175		5/175	
	Англійська мова	2/70		3/105		3/105	
Математика	Математика	4/140		4/140		4/140	
Я досліджую світ	Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)	3/105	5	3/105	5	3/105	5
	Я досліджую світ (мовно-літературна галузь)	2/70		2/70		2/70	
Технологічна	Трудове навчання	1/35		1/35		1/35	
Інформатична	Інформатика	-		1/35		1/35	
Мистецька	Музичне мистецтво	1/35		1/35		1/35	
	Образотворче мистецтво	1/35		1/35		1/35	
Фізкультурна	Фізична культура	3/105		3/105		3/105	
Усього		19+3		21+3		21+3	
Варіативний складник Групові заняття для подолання освітніх втрат з математики		1		1		1	

Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	20/700	22/770	22/770
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної та варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	23/805	25/875	25/875

Додаток 2

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

початкової школи (3-4 класи) з українською мовою навчання
на 2024-2025 навчальний рік

(3 –А, 3 –Б, 4- Б класи за програмою розробленою під керівництвом О.Я.Савченко)

(4– А клас за програмою розробленою під керівництвом Н.Б. Шиян)

складений відповідно до наказу МОН від 12.08.2022 №743-22

Назва освітньої галузі	Класи	3-А	3-Б	4-А	4-Б
<i>Інваріантний складник</i>					
Мовно –літературна, у тому числі:		10	10	10	10
Українська мова та література		7	7	7	7
Іноземна мова		3	3	3	3
Математична		5	5	5	5
Я досліджую світ (природнича, громадянська, й історична, соціальна, здоров'язбережувальна		3	3	3	3
Технологічна		1	1	1	1
Інформатична		1	1	1	1
Мистецька		2	2	2	2
Фізкультурна		3	3	3	3
Усього		22+3	22+3	22+3	22+3
Варіативний складник					
Групові заняття для подолання освітніх втрат з української мови		1	1	1	1
Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження учня		23/805	23/805	23/805	23/805
Загальнорічна кількість навчальних годин		26/910	26/910	26/910	26/910

Керуючись наказом МОН України від 25.06.2018 № 677 «Про затвердження Порядку створення груп подовженого дня у державних і комунальних закладах загальної середньої освіти», з метою створення належних умов для організованого відпочинку, навчальної, виховної, пізнавальної діяльності учнів, формування у школярів ключових компетентностей, необхідних для успішної життєдіяльності та самореалізації особистості, згідно заяв батьків, проведеної аналітичної роботи, для учнів початкових класів у закладі створено групу подовженого дня: 1-і класи – 1 ставка вихователя ГПД (6 годин у день).

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Очікувані результати навчання (компетентностей) здобувачів початкової освіти подано за змістовими лініями, окресленими у Державному стандарті початкової освіти, які реалізуються вчителем паралельно у рамках кожної освітньої галузі та відповідно до обов'язкових результатів навчання.

Зміст освітньої програми опорного закладу загальної середньої освіти Машівського ліцею Машівської селищної ради Полтавської області **I ступеня** має потенціал для формування у здобувачів таких ключових компетентностей:

12) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

13) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

14) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

15) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

16) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе

частиною спільноти і брати участь у справах громади;

17) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміння важливості збереження природи для сталого розвитку суспільства;

18) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

19) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

20) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

21) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

22) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання та компетентностей здобувачів освіти визначено за такими освітніми галузями: мовно-літературна (українська мова та література, іншомовна освіта); математична; природнича; технологічна; інформатична; соціальна і здоров'язбережувальна; громадянська та історична; мистецька; фізкультурна.

Інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Основними функціями оцінювання в початкових класах є формувальна, діагностувальна, мотиваційно-стимулювальна, розвивальна, орієнтувальна, коригувальна, прогностична, констатувальна, виховна.

Оцінювання результатів навчання та особистих досягнень учнів у 1-х класах НУШ має формувальний характер та передбачає активне залучення учнів до самоконтролю і самооцінювання. Формувальне оцінювання у закладі освіти розпочинається з перших днів навчання та триває постійно.

Результат оцінювання особистісних надбань учнів у 1-4 класах виражається вербальною оцінкою, а об'єктивних результатів навчання учнів у 1-2 класах – вербальною оцінкою, у 3-4 класах - рівневою оцінкою на підставі рішення педагогічної ради. Формування оцінювальних суджень визначення рівня результату навчання здійснюється на основі Орієнтовної рамки оцінювання результатів навчання здобувачів початкової освіти (додаток 1 до наказу МОН України «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти» від 13.07.2021 №813).

Об'єктом підсумкового оцінювання є результати навчання учнів за рік. Під час підсумкового оцінювання зіставляються навчальні досягнення учнів з очікуваними результатами навчання, визначеними в освітніх програмах закладу освіти.

Основою для підсумкового оцінювання результатів навчання за рік є результати виконання тематичних діагностувальних робіт, записи оцінювальних суджень про результати навчання, зафіксовані на носіях зворотного зв'язку з батьками, спостереження вчителя у процесі формувального оцінювання. Підсумкова оцінка за рік визначається з урахуванням динаміки досягнення того чи іншого результату навчання.

Підсумкове оцінювання за рік з предметів вивчення таких освітніх галузей, як «Технологічна», «Інформатична», «Мистецька» і «Фізкультурна» здійснюється шляхом узагальнення даних, отриманих під час формувального оцінювання, з урахуванням динаміки формування результату навчання. З метою реалізації індивідуального підходу до учнів під час підсумкового оцінювання результатів навчання та створення можливостей кожному учню виявляти відповідальність за власне учіння і досягати максимально можливих результатів навчання за 10-15 днів до кінця навчального року узагальнюються результати навчання учнів з предметів вивчення/інтегрованих курсів за кожним блоком обов'язкових результатів навчання, який окреслений у свідоцтві досягнень, та визначається стан сформованості/рівень результатів навчання учнів з урахуванням динаміки їх формування.

Учитель за рішенням педагогічної ради закладу фіксує на носії зворотного зв'язку з батьками попередню оцінку за результатами підсумкового оцінювання. У разі виявлення бажання учнів (їхніх батьків) покращити отримані результати, учитель може запропонувати їм індивідуалізовану діагностувальну роботу з виявлення стану сформованості тільки тих результатів, які учень хоче покращити.

Таку роботу учні, зазвичай, виконують в межах індивідуальної роботи під час уроку. Підсумкова (річна) оцінка визначається з урахуванням індивідуалізованої діагностувальної роботи (якщо така проводилась) за умови, якщо виконання індивідуалізованої діагностувальної роботи засвідчує покращення результату навчання. Підсумкова (річна) оцінка фіксується у класному журналі, е-журналі і свідоцтві досягнень учнів.

РОЗДІЛ II. Освітня програма базової середньої освіти (5-7 класи НУШ)

Ідея компетентнісного підходу до сучасної освіти є наскрізною і визначальною на сьогоднішній день.

Освітня програма для 5-7-х класів, що реалізується в ОЗЗСО Машівському ліцеї, спрямована на: формування в учнів сучасної наукової картини світу; виховання працьовитості, любові до природи; розвиток в учнів національної самосвідомості; формування людини та громадянина, які прагнуть до вдосконалення та перетворення суспільства; інтеграцію особистості в систему світової та національної культури; рішення задач, формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві; виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави; створення основи для усвідомленого відповідального вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм; формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення тощо.

МЕТА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ: реалізація предметного і надпредметного змісту навчання, що забезпечує розвиток здібностей дитини, становлення її як повноцінної, соціально активної, конкурентноздатної особистості, яка володіє ключовими компетентностями (вільне володіння державною мовою; здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами; математична компетентність; компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій; інноваційність; екологічна компетентність; інформаційно-комунікаційна компетентність; навчання впродовж життя; громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей; культурна компетентність; підприємливість та фінансова грамотність); забезпечення діяльної спрямованості навчання, яке передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практичну його спрямованість; реалізацію в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо предметних зв'язків; наскрізних ліній, що є засобом інтеграції ключових і загально предметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; зосередження педагогічного колективу на цілеспрямованості, системності і єдності діяльності в змісті освіти.

Модель випускника Нової Української Школи – це необхідна основа для сміливих і успішних кроків у своє майбутнє.

З урахуванням поетапного переходу закладів освіти на здійснення діяльності за новим Державним стандартом у 2024/2025 навчальному році освітня програма ОЗЗСО Машівського ліцею розроблена відповідно основних вимог до законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепції реалізації

державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р), наказу МОН України від 19.02.2021 № 235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти», наказу МОН України від 09.08.2024 № 1120 « Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової освіти

Навчання за освітньою програмою базової освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до опорного закладу загальної середньої освіти Машівського ліцею Машівської селищної ради Полтавської області, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень).

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти здобувачі освіти повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року.

Для проведення оцінювання наказом директора ліцею створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів.

Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

Вимоги до результатів навчання в освітній програмі визначаються з урахуванням компетентнісного підходу до навчання, в основу якого покладено ключові компетентності.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН на 2024 – 2025 н.р.

Робочий навчальний план для 5-7 класів складено відповідно до визначених Державним стандартом базової середньої освіти (Постанова КМУ від 30.09.2020 № 898), Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів середньої освіти, затвердженої наказом МОН України від 19.02.2021р. № 235, з урахуванням Державного стандарту початкової загальної освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87) та Положення концепції «Нова українська школа» (2016р.)

Навчальний план базової середньої освіти

на 2024/2025 навчальний рік

5 - 7 класи (додаток 1, 3 до Типової освітньої програми, наказ 235 від 19.02.2021 року, в редакції наказу МОН від 09.08. 2024р. № 1120)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень, 5 клас	Кількість годин на тиждень, 6 клас	Кількість годин на тиждень, 7 клас
Мовно-літературна	Українська мова	4	4	3
	Українська література	2	2	2
	Зарубіжна література	1,5	1,5	1,5
	Іноземна (англійська) мова	3,5	3,5	3,5
Математична	Математика	5	5	
	Алгебра			3
	геометрія			2
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2	
	Географія		2	2
	Біологія			2,5
	Фізика			2
	Хімія			1
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1	1,5
Громадянська та історична	Інтегрований курс історії та громадянської освіти	2		
	Історія України		1	1
	Всесвітня історія		1	1
	Громадянська освіта		0,5	0,5
Інформативна	Інформатика	1,5	1,5	1

Технологічна	Технології	2	2	1
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1	1
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3
Разом (без фізична культура + фізична культура)		26,5+3	29+3	30,5+3
<i>Гранично допустиме навчальне навантаження</i>		28	31	32
Всього		26,5+3	29+3	30,5+3

**Перелік модельних навчальних програм для 5-7-х класів
опорного закладу загальної середньої освіти Машівського ліцею Машівської
селищної ради Полтавської області, що використовуються в освітньому процесі
у 2024/2025 н.р.**

про модельні та навчальні програми

для НУШ 5-7 класи

Предмет	Назва модельної програми	Схвалені навчальні програми, які розроблені на основі модельних програм
Математика	Модельна навчальна програма «Математика» 5-9 класи для ЗЗСО, автор Істер О.С.	Навчальна програма «Математика» для 5-7 класу розроблена за модельною програмою, автор Істер О.С.
Інформатика	Модельна навчальна програма «Інформатика» для 5-6 класів ЗЗСО, автор Ривкінд Б.Я., Лисенко Т.І.	Навчальна програма «Інформатика» для 5-6 класу створена на основі модельної програми, автори Ривкінд Б.Я., Лисенко Т.І.
	Модельна навчальна програма «Інформатика. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори	Навчальна розроблена на основі модельної навчальної програми «Інформатика. 7-9 класи» для закладів загальної

	Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.)) (До підручника «Інформатика 7 клас» (2024 рік))	середньої освіти (автори Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.)
Зарубіжна література	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література» для 5-9 класів ЗЗСО, автор Ніколенко О., Ісаєва О., Клименко Т. та інші.	Навчальна програма «Зарубіжна література» для 5-7 класів розроблена за модель-ною програмою, автор Ніколенко О., Ісаєва О., Клименко Т. та ін.
Українська мова	Модельна навчальна програма «Українська мова» для 5-6 класів ЗЗСО, автор Голуб Н.Б., Горошкіна О.М. Модельна програма «Українська мова. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: (авт. Голуб Н.Б., Горошкіна О.М.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 № 883)	Навчальна програма з української мови для 5 класу розроблена Тетяною Бутурлим на основі модельної програми автор Голуб Н.Б., Горошкіна О.М. Навчальна програма з української мови для 7 класу (авторка – Л. В. Ємельянова) розроблена на основі модельної програми «Українська мова. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: (авт. Голуб Н.Б., Горошкіна О.М.).
Українська література	Модельна навчальна програма «Українська література» для 5-6 класів ЗЗСО, автор Архипова В.П., Січкарь С.І., Шило С.Б.	Навчальна програма з української літератури для 5 класу розроблена Мельник І.П. на основі модельної програми автор Архипова В.П., Січкарь С.І., Шило С.Б.

	Модельна програма «Українська література. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт Заболотний О. В., Слоньовська О. В., Ярмутьська І. В.), яку рекомендовано «Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 01 грудня 2023 року № 1466)	Навчальна програма з української літератури для 7 класу (авторка – Л. В. Ємельянова) розроблена на основі модельної програми «Українська література. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт Заболотний О. В., Слоньовська О. В., Ярмутьська І. В.).
Історія	Модельна навчальна програма «Вступ до історії України та громадянської освіти 5-6 клас» для ЗЗСО, автор Гісем О.В., Мартинюк О.О.	Використовується модельна програма
Всесвітня історія	Модельна навчальна програма з курсу «Всесвітня історія» 7-9 кл (авт.Гісем О. В., Бойко В. І.,Василенко Я. Л.,Даниленко В. М.,Мартинюк О. О.,Охредько О. Е., Сирцова О. М.)	Навчальна розроблена на основі модельної навчальної програми з курсу «Всесвітня історія» 7-9 кл (авт.Гісем О. В., Бойко В. І.,Василенко Я. Л.,Даниленко В. М.,Мартинюк О. О.,Охредько О. Е., Сирцова О. М.)
Історія України	Модельна навчальна програма з курсу «Історія України.7-9 кл» (авт.Гісем О. В., Бойко В. І.,Василенко Я. Л.,Даниленко В. М.,Мартинюк О. О.,Охредько О. Е., Сирцова О. М. та ін.)	Навчальна розроблена на основі модельної навчальної програми «Історія України.7-9 кл» (авт.Гісем О. В., Бойко В. І. та ін.)
Пізнаємо природу	Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу» (інтегрований курс, для 5-6 класів ЗЗСО, автор Біда Д.Д, Гільберг Т.Т., Колісник Я.І.	Навчальна програма інтегрованого курсу «Пізнаємо природу» для 5,6 класів розроблена на основі модельної програми автор Біда Д.Д, Гільберг Т.Т., Колісник Я.І.

Географія	Модельна навчальна програма «Географія. 6-9 класи » для закладів загальної середньої освіти (автори Запотоцький С.П., Карпюк Г.І.та інші)	Навчальна програма з курсу « Географія» 7 клас (НУШ), розроблена на основі модельної навчальної програми «Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Запотоцький С.П., Карпюк Г.І.та інші).
Англійська мова	Модельна навчальна програма «Іноземна мова.5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Редько В. Г.,Шаленко О. П.,Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О.М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М.).	Навчальна програма «Іноземна мова, 5-7 класи» розроблена на основі модельної програми, автор Редько В.Г. та ін...
Біологія	Модельна програма «Біологія. 7-9 класи для закладів загальної середньої освіти» автори Балан П.Г, Кулініч О.М., Юрченко Л.П..	Навчальна програма на основі модельної програми «Біологія. 7-9 класи для закладів загальної середньої освіти» автори Балан П.Г, Кулініч О.М., Юрченко Л.П..
Фізика	Модельна навчальна програма «Фізика. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Кремінський Б. Г., Гельфгат І. М., Божинова Ф. Я., Ненашев І. Ю., Кірюхіна О. О.)»	Навчальна програма на основі модельної програми «Фізика. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Кремінський Б. Г., Гельфгат І. М., Божинова Ф. Я., Ненашев І. Ю., Кірюхіна О. О.)»
Хімія	Модельна навчальна програма «Хімія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Григорович О. В.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки	Навчальна програма на основі модельної навчальної програми «Хімія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти(автор Григорович О. В.)

	України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 27.12.2023 № 1575)	
Мистецтво	Модельна навчальна програма «Мистецтво» (інтегрований курс) для 5-6 класів ЗЗСО, автор Масол Л.М., Просіна О.В. Модельна навчальна програма «Мистецтво. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт.Масол Л. М.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 06.09.2023 № 1090	Навчальна програма «Мистецтво» для 5 класу розроблена на основі модельної програми, автор Масол Л.М., Просіна О.В. Програма створена на основі модельної навчальної програми «Мистецтво. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Масол Л. М.)
Здоров'я, безпека та добробут	Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут 5-9 класи» для ЗЗСО, автори Воронцова Т.В., Пономаренко В.С. та інші	Навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут» для 5-7 класів розроблена за модельною програмою, автори Воронцова Т.В., Пономаренко В.С. та ін
Технології	Модельна навчальна програма «Технології» для 5-6 класів ЗЗСО, автор Ходзицька І.Ю.,Горобець О.В.,Медвідь О.Ю.,Пасічна Т.С., Приходько Ю.М.	навчальна програма «Технології» для 5 класу НУШ, за модельною програмою автори Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С., Приходько Ю.М.
Фізична культура	Модельна навчальна програма «Фізична культура» для 5-6 класів ЗЗСО, автори Педан О.С., Коломоець Г.А. та інші	Навчальна програма «Фізична культура» для 5-6класів розроблена за модельною

	Модельна програма «Фізична культура. 7-9 класи» для закладів Загальної середньої освіти (автори: Баженков Є. В., Коломоєць Г. А., Боляк А. А., Дутчак М. В., та інші)	програмою, автори Педан О.С., Коломоєць Г.А. та інші Навчальна програма для 7 класу розроблена на основі модельної «Фізична культура. 7-9 класи» для закладів Загальної середньої освіти (автори: Баженков Є. В., та ін.)
--	---	--

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Зміст освітньої програми опорного закладу загальної середньої освіти Машівського ліцею Машівської селищної ради Полтавської області **II ступеня** має потенціал для формування у здобувачів освіти ключових компетентностей.

Для здобувачів освіти 5-7 класів Нової Української школи:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає вміння:

- здійснювати комунікацію в усній та письмовій формі на основі знання функцій мови, ресурсів (лексики, граматики) і норм сучасної української літературної мови, типів мовної взаємодії, особливостей стилів мовлення інформаційних та художніх текстів, медіатекстів тощо;

- здобувати та опрацьовувати інформацію з різних (друкованих та цифрових, зокрема аудіовізуальних) джерел у різних освітніх галузях і контекстах, критично осмислювати її та використовувати для комунікації в усній та письмовій формі, для обстоювання власних поглядів, переконань, суспільних і національних цінностей;

- відповідально, усвідомлюючи цінність української мови як мови взаємодії на всій території держави, використовувати мовні засоби для досягнення особистих і суспільних цілей у життєвих та навчальних ситуаціях, творчого самовираження;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає вміння:

- здійснювати комунікацію в усній та письмовій формі на основі знання функцій мови, ресурсів (лексики, граматики) і норм мови, особливостей основних стилів і жанрів мовлення, типів мовної взаємодії;

- здобувати і опрацьовувати інформацію з різних (друкованих та цифрових, зокрема аудіовізуальних) джерел, критично осмислювати її, використовувати в усній та письмовій комунікації для обстоювання власних поглядів, переконань, суспільних і національних цінностей;

- відповідально використовувати мовні засоби для досягнення особистих і суспільних цілей у життєвих та навчальних ситуаціях, творчого самовираження, спираючись на особливості міжкультурної комунікації та досвід комунікації державною мовою;

- відповідно до ситуації ефективно виражати ідеї, почуття, пояснювати та обговорювати факти, явища, події, обґрунтовувати свої погляди та переконання в усній і письмовій формі у різних особистісних і соціальних контекстах (побутових, навчальних, громадських тощо), спираючись на мовний і мовленнєвий досвід, мовні норми у спілкуванні, соціокультурні реалії та особливості міжкультурної комунікації;

3) математична компетентність, що передбачає здатність розвивати і застосовувати математичні знання та методи для розв'язання широкого спектра проблем у повсякденному житті; моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичного апарату; усвідомлення ролі математичних знань і вмінь в особистому та суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування наукового світогляду; здатність і готовність застосовувати відповідний комплекс наукових знань і методологій для пояснення світу природи; набуття досвіду дослідження природи та формулювання доказових висновків на основі отриманої інформації; розуміння змін, зумовлених людською діяльністю; відповідальність за наслідки такої діяльності;

5) інноваційність, що передбачає здатність учня реагувати на зміни та долати труднощі; відкритість до нових ідей; ініціювання змін у класі, закладі освіти, родині, громаді тощо; спроможність визначати і ставити перед собою цілі, мотивувати себе та розвивати в собі стійкість і впевненість, щоб навчатися і досягати успіхів;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення екологічних основ природокористування, необхідності охорони природи, дотримання правил поведінки на природі, ощадливого використання природних ресурсів, розуміння контексту і взаємозв'язку господарської діяльності і важливості збереження природи для забезпечення сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає впевнене, критичне і відповідальне використання цифрових технологій для власного розвитку і спілкування; здатність безпечно застосовувати інформаційно-комунікаційні засоби в навчанні та інших життєвих ситуаціях, дотримуючись принципів академічної доброчесності;

8) навчання впродовж життя, що передбачає здатність визначати і оцінювати власні потреби та ресурси для розвитку компетентностей, застосовувати різні способи розвитку компетентностей, знаходити можливості для навчання і саморозвитку; спроможність навчатися і працювати в колективі та самотійно, організовувати своє навчання, оцінювати його, ділитися його результатами з

іншими, шукати підтримки, коли вона потрібна;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають:

- спроможність діяти як відповідальний громадянин, брати участь у громадському та суспільному житті, зокрема закладу освіти і класу, спираючись на розуміння загальнолюдських і суспільних цінностей, соціальних, правових, економічних і політичних принципів, ідей сталого розвитку суспільства, співіснування людей та спільнот у глобальному світі, критичне осмислення основних подій національної, європейської та світової історії, усвідомлення їх впливу на світогляд громадянина та його самоідентифікацію;

- виявлення поваги до інших, толерантність, уміння конструктивно співпрацювати, співпереживати, долати стрес і діяти в конфліктних ситуаціях, зокрема пов'язаних з різними проявами дискримінації; дбайливе ставлення до особистого, соціального здоров'я, усвідомлення особистих відчуттів і почуттів, здатність дослухатися до внутрішніх потреб; дотримання здорового способу життя; розуміння правил поведінки та спілкування, що є загальноприйнятими в різних спільнотах і середовищах та ґрунтуються на спільних моральних цінностях; спроможність діяти в умовах невизначеності та багатозадачності;

10) культурна компетентність, що передбачає наявність стійкого інтересу до опанування культурних і мистецьких здобутків України та світу, шанобливого ставлення до культурних традицій українців, представників корінних народів і національних меншин, інших держав і народів; здатність розуміти і цінувати творчі способи вираження та передачі ідей у різних культурах через різні види мистецтва та інші культурні форми; прагнення до розвитку і вираження власних ідей, почуттів засобами культури і мистецтва;

11) підприємливість і фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, спроможність використовувати можливості та реалізовувати ідеї, створювати цінності для інших у будь-якій сфері життєдіяльності; здатність до активної участі в житті суспільства, керування власним життям і кар'єрою; уміння розв'язувати проблеми; готовність брати відповідальність за прийняті рішення; здатність працювати в команді для планування і реалізації проектів, які мають культурну, суспільну або фінансову цінність, тощо.

Наскрізними в усіх ключових компетентностях є такі вміння:

11) читати з розумінням, що передбачає здатність до емоційного, інтелектуального, естетичного сприймання і усвідомлення прочитаного, розуміння інформації, записаної (переданої) у різний спосіб або відтвореної технічними пристроями, що охоплює, зокрема, уміння виявляти приховану і очевидну інформацію, висловлювати припущення, доводити надійність аргументів, підкріплюючи власні висновки фактами та цитатами з тексту, висловлювати ідеї, пов'язані з розумінням тексту після його аналізу і добору контраргументів;

12) висловлювати власну думку в усній і письмовій формі, тобто словесно передавати власні думки, почуття, переконання, зважаючи на мету та учасників комунікації, обираючи для цього відповідні мовленнєві стратегії;

13) критично і системно мислити, що виявляється у визначенні характерних ознак явищ, подій, ідей, їх взаємозв'язків, умінні аналізувати та оцінювати доказовість і вагомість аргументів у судженнях, зважати на протилежні думки та контраргументи, розрізняти факти, їх інтерпретації, розпізнавати спроби маніпулювання даними, використовуючи різноманітні ресурси і способи оцінювання якості доказів, надійності джерел і достовірності інформації;

14) логічно обґрунтовувати позицію на рівні, що передбачає здатність висловлювати послідовні, несуперечливі, обґрунтовані міркування у вигляді суджень і висновків, що є виявом власного ставлення до подій, явищ і процесів;

15) діяти творчо, що передбачає креативне мислення, продукування нових ідей, доброзичесне використання чужих ідей та їх доопрацювання, застосування власних знань для створення нових об'єктів, ідей, уміння випробовувати нові ідеї;

16) виявляти ініціативу, що передбачає активний пошук і пропонування рішень для розв'язання проблем, активну участь у різних видах діяльності, їх ініціювання, прагнення до лідерства, уміння брати на себе відповідальність;

17) конструктивно керувати емоціями, що передбачає здатність розпізнавати власні емоції та емоційний стан інших, сприймати емоції без осуду, адекватно реагувати на конфліктні ситуації, розуміти, як емоції можуть допомагати і заважати в діяльності, налаштовуючи себе на пошук внутрішньої рівноваги, конструктивну комунікацію, зосередження уваги, продуктивну діяльність;

18) оцінювати ризики, що передбачає вміння розрізняти прийнятні і неприйнятні ризики, зважаючи на істотні фактори;

19) приймати рішення, що передбачає здатність обирати способи розв'язання проблем на основі розуміння причин та обставин, які призводять до їх виникнення, досягнення поставлених цілей з прогнозуванням та урахуванням можливих ризиків та наслідків;

20) розв'язувати проблеми, що передбачає вміння аналізувати проблемні ситуації, формулювати проблеми, висувати гіпотези, практично їх перевіряти та обґрунтовувати, здобувати потрібні дані з надійних джерел, презентувати та аргументувати рішення;

11) співпрацювати з іншими, що передбачає вміння обґрунтовувати переваги взаємодії під час спільної діяльності, планувати власну та групову роботу, підтримувати учасників групи, допомагати іншим і заохочувати їх до досягнення спільної мети.

Інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Формувальне (поточне формувальне) оцінювання, окрім рівневого/бального здійснюється у формі самооцінювання, взаємооцінювання учнів, оцінювання вчителем і з використанням окремих інструментів (карток, шкал, щоденника

спостереження вчителя, портфоліо результатів навчальної діяльності учнів тощо).

Основною ланкою в системі контролю ОЗЗСО Машівського ліцею є поточний контроль, що проводиться систематично з метою встановлення рівнів опанування навчального матеріалу та здійснення корегування щодо застосовуваних технологій навчання. Основна функція поточного контролю – навчальна. Запитання, завдання, тести, тощо спрямовані на закріплення вивченого матеріалу й повторення пройденого, тому індивідуальні форми доцільно поєднувати із фронтальною роботою класу. Також важливим є урахування мотиваційно-стимулюючої функції поточного оцінювання.

Тематичне оцінювання здійснюється на основі поточного оцінювання із урахуванням проведених діагностичних (контрольних) робіт, або без проведення подібних робіт залежно від специфіки навчального предмета.

Річне оцінювання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати такого оцінювання відображаються у свідоцтві досягнень, що видаються учневі щороку.

Під час оцінювання навчальних досягнень враховується вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дбайливе ставлення до ресурсів і довкілля, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі порушення учнем / ученицею принципів академічної доброчесності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності. Оцінювання результатів навчання може здійснюватися очно або дистанційно, в синхронному або асинхронному режимі. Результати оцінювання фіксуються у класних журналах (електронних або друкованих).

Поточне формувальне оцінювання здійснюється системно в процесі навчання на основі викладеного нижче алгоритму діяльності вчителя під час організації формувального оцінювання, що, зокрема, забезпечить наступність між підходами до оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової і базової середньої освіти. Формулювання об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей на певний період (заняття, тиждень, період, відведений для вивчення теми, тощо). Основою для вироблення навчальних цілей є очікувані результати навчання, передбачені відповідною навчальною програмою, та критерії оцінювання.

Інформування учнів про критерії оцінювання, за якими буде визначено рівень їхніх навчальних досягнень на кінець навчального семестру та року. Доцільно впроваджувати поступове залучення учнів до вироблення критеріїв оцінювання результатів окремих видів навчальної діяльності.

Надання учням 5-7-х класів ОЗЗСО Машівського ліцею зворотного зв'язку щодо їхніх навчальних досягнень відповідно до визначених цілей. Зворотний зв'язок має бути зрозумілим і чітким, доброзичливим і своєчасним. Учителі не протиставляють учнів одне одному, акцентують увагу лише на позитивній динаміці досягнень учня / учениці. Труднощі в навчанні обговорюють з учнями індивідуально. Зворотний зв'язок надають у письмовій, усній або електронній формі, залежно від дидактичної мети й виду навчальної діяльності.

Створення умов для формування вміння учнів 5-7-х класів ОЗЗСО Машівського ліцею аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія). Під час

навчальної діяльності учителі спрямовують учнів на спостереження своїх дій і дій однокласників, осмислення своїх суджень і дій з огляду на їх відповідність навчальним цілям. Важливим є створення умов для активної участі учнів у процесі оцінювання із застосуванням критеріїв, зокрема шляхом самооцінювання та взаємооцінювання, спільне визначення подальших кроків для покращення результатів навчання.

Корегування освітнього процесу ОЗЗСО Машівського ліцею з урахуванням результатів оцінювання та навчальних потреб учнів.

У формувальному оцінюванні, зокрема для самооцінювання та взаємооцінювання, учителями ОЗЗСО Машівського ліцею використовуються інструменти з орієнтовного переліку.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ІНСТРУМЕНТІВ ФОРМУВАЛЬНОГО ОЦІНЮВАННЯ

№	Назва	Опис інструмента
1	Аналіз портфоліо	Учитель проводить перевірку рівня навчальних досягнень за допомогою портфоліо учня. Портфоліо – це підібрані учнем роботи із зазначенням дати, призначення яких – розповісти історію учнівських досягнень або поступу. Портфоліо містить особисті роздуми учня з поясненнями, чому обрано ту чи ту роботу і як саме вона показує досягнення цілей навчання.
2	Відповідь хором	Учні одночасно усно реагують на певну репліку. Це може бути відповідь на запитання, висловлення згоди чи незгоди із запропонованим твердженням, повторення сказаного вчителем тощо.
3	Візьми і передай	Проводиться спільна групова робота, яку використовують, щоб поділитися думками або зібрати інформацію від кожного учасника групи; учні записують відповіді, потім передають вправо, додають власну відповідь на іншому аркуші і продовжують, доки їхній папірець обійде всю групу і знову повернеться до них. Потім обговорюють результати в групі.
4	Внутрішнє / зовнішнє коло	Учитель пропонує учням стати у два кола, внутрішнє та зовнішнє, обличчям одне до одного. Учні, що стоять навпроти, ставлять одне одному запитання, які вони попередньо написали. Зовнішнє коло рухається і утворюються нові пари. Потім процедура

		повторюється.
5	Газетний заголовок	Учні вигадують газетний заголовок, який може бути написаний до теми, яку вивчають та передають основну ідею події
6	Гра в кубик	Учитель показує 6 запитань до уроку. Об'єднує учнів у групи по 4. У кожної групи є один кубик. Кожен кидає кубик та відповідає на запитання з відповідним номером. Якщо номер випав більш ніж один раз, учень може доповнити попередню відповідь або кинути кубик ще раз. Відповіді можна записувати
7	Доповни думку	Учитель проводить письмову перевірку розуміння стратегії, коли учні заповнюють пропуски у пропонуваному твердженні.
8	Есе «хвилинка»	Учитель задає питання для есе на одну хвилину— це конкретне питання з орієнтацією не очікуваний(і) результат(и) навчання, на яке можна відповісти за одну- дві хвилини.
9	Запис у журнал	Учні записують у свій журнал або зошит розуміння предмету, поняття або те, що вони вивчили на уроці. Вчитель переглядає записи, щоб дізнатися чи зрозумів учень певну тему, урок, поняття або вивчене.
10	Записні книжки учнів	Інструмент для учнів для відстежування навчального поступу: куди я рухаюся? де я зараз? як туди дістатися?
11	Збір ідей	Учитель ставить запитання або дає завдання. Учні самостійно відповідають на аркуші паперу, зазначаючи не менше трьох думок / відповідей / тверджень. Учні, що завершили, встають. Вчитель звертається до певного учня і просить його поділитися записаними ідеями. Учні викреслюють пункти, попередньо озвучені однокласниками і сідають, коли в них на аркушах закінчилися всі записані ідеї, незалежно від того, чи вони були озвучені саме ними. Вчитель продовжує опитувати учнів, доки сядуть усі.

12	З-Х-В та ЗХВ+	Учні відповідають групами, в парах або індивідуально на запитання вчителя «Що ми вже знаємо?» (З), «Що ми хотіли б дізнатися?» (Х) та «Що вже вивчили за темою?» (В). Плюс (+). Учні класифікують отримані знання за допомогою концептуальної карти або наочної схеми, яка відображає ключову інформацію. Потім кожен учень записує короткий підсумок (на один абзац) про вивчене.
13	Картка на вихід	Письмові відповіді учнів на запитання на картках, які учням роздають наприкінці уроку, після завершення певного виду роботи, теми тощо.
14	Концептуальна карта	Учителем впроваджується будь-яка можлива форма схематичної наочності, яка допомагає учням побачити
		взаємозв'язки між поняттями за допомогою побудованих схем ключових слів, що позначають такі поняття.
15	Найзаплутаніший (або найясніший) момент	Варіант однохвилинки. Учитель запитує учнів (в кінці уроку або під час паузи, яка утворилася після пояснення теми): «Який найбільш заплутаний момент» сьогодення заняття?» або «Що вам здалося незрозумілим у понятті «_____»?»
16	Перевірка неправильного розуміння	Учитель надає учням поширені або передбачувані помилкові твердження з певної теми, щодо певного принципу або процесу і запитує, чи згодні вони з цим чи ні та чому. Учні мають дати аргументовані відповіді. Перевірка неправильного розуміння може також застосовуватися у формі тесту з декількома варіантами відповіді або гри «правильно-неправильно».
17	Перефразування	Учні мають висловити основну ідею уроку чи щойно поясненої теми.
18	Підбиття підсумків	Учителем проводиться форма роздумів одразу після певного виду роботи.
19	Підказка за аналогією	Учні мають сформулювати думку на основі підказки-аналогії: (певне поняття, принцип або процес) _____ виглядає як _____ тому що _____.

20	Підсумок А-Б-В	Кожному учневі в класі учитель присвоює окрему літеру алфавіту, а він обирає слово, яке починається на цю літеру та пов'язане з вивченою темою.
21	Підсумок або питання на картках	Учитель час від часу роздає картки й просить учнів писати з обох сторін за такими правилами: (Один бік) на підставі вивченого (теми, розділу), опишіть основну велику ідею, яку ви зрозуміли, у формі короткого висновку. (Другий бік) запишіть те, що ви ще не повністю зрозуміли у вигляді твердження або запитання.
22	Підсумок одним нням	Учитель пропонує учням написати підсумкове речення, яке відповідає на запитання «хто», «що», «де», «коли», «чому», «як» щодо певної теми.
23	Підсумок одним словом	Учні мають обрати з-поміж наведених варіантів (або запропонувати самостійно) слово, яке найкраще підсумовує тему.
24	Подумай – ши – обговори в – поділися	Учні обдумують відповідь самостійно, записують її, об'єднуються в пари та обговорюють відповідь із партнерами, а потім озвучують її всьому класу.
25	Подумай – розкажи в парі	Учитель ставить учням запитання. Учні самостійно формулюють відповіді протягом визначеного часу, потім повертаються кожен до свого партнера та надають йому відповідь. Учитель викликає декілька пар на вибір, які озвучують свої відповіді у класі.
26	Пригадай – підсумуй – запитай – пов'яжи за 2 хвилини (ППЗП2)	За дві хвилини учні повинні <i>пригадати</i> та назвати у правильному порядку найважливіші ідеї, отримані на попередньому занятті; за дві хвилини <i>підсумувати</i> ці пункти одним реченням, записати одне основне
27	Рішення-рішення	Учитель висловлює певну думку, потім просить учнів зайняти сторону, що відповідає їхній думці з цієї теми і поділитися аргументацією. Учні можуть змінювати сторону після обговорення.
28	Самооцінювання	Процес, під час якого учні збирають дані про власне навчання, аналізують що саме відображує їхні успіхи в досягненні навчальних цілей та планують наступні кроки.

29	Семінар за Сократом	Учні ставлять питання одне одному з певного важливого питання або теми. Питання ініціюють розмову, яка триває як серія відповідей та додаткових запитань.
30	Сигнали руками	Учні на прохання вчителя показують визначені сигнали рукою, щоб повідомити про рівень розуміння певного поняття, принципу або процесу: «Розумію _____ і можу пояснити» (наприклад, великий палець вгору). «Ще не зовсім розумію _____» (наприклад, великий палець вниз). «Не впевнений щодо _____» (наприклад, помахати рукою)
31	Скажи щось	Учні по черзі обговорюють у групі певний итаний розділ або переглянуте відео.
32	Сортування слів	Учитель роздає учням набір словникових термінів, які вони сортують за заданими або створеними ними категоріями.
33	Спінер ідей	Учитель створює спінер, розділений на 4 сектори з написами «Спрогнозуй», «Поясни», «Підсумуй», «Оціни». Після пояснення нового матеріалу вчитель крутить спінер та просить учнів відповісти на запитання залежно від місця зупинки спінера. Наприклад, спінер зупиняється на секторі «Підсумуй», тоді вчитель може сказати: «Назви ключові поняття, про які щойно йшлося»
34	Спостереження	Учитель готує протокол спостереження за списком учнів у класі, де буде зазначено, за якими саме очікуваними результатами він буде спостерігати. Рухаючись класом, він спостерігає за учнями, коли вони працюють, і робить необхідні записи та позначки в протоколі спостереження.
35	Тестування	За допомогою тестування вчитель перевіряє опанування учнями фактичної інформації, понять за типами тестових завдань: Декілька правильних варіантів Правильно/Неправильно Коротка відповідь Знайди відповідність Розширена відповідь
36	Трикутна призма(червоний, жовтий, зелений)	Учитель проводить з учнями зворотний зв'язок. Учні показують колір, що відповідає рівню розуміння.
37	Усне опитування	Учитель пропонує учням відповісти на запитання, наведені нижче: Чим це _____ схоже на/відрізняється від _____

		? Які характерні риси/елементи_____? Як іще можна показати/проілюструвати_____? У чому полягає головна ідея, ключова концепція, мораль_____? Як__стосується_____? Які ідеї / деталі можна додати до_____? Наведіть приклад_____? Що не так з_____? Який висновок ви могли б зробити з_____ Які висновки можна зробити з _____? На яке питання ми намагаємося відповісти? Яку проблему ми намагаємося вирішити? Що ви можете сказати про_____? Що може статися, якщо_____? Які критерії можна взяти для оцінки _____ _____? Які докази підтверджують_____? Як ми можемо довести / підтвердити ? Як це можна розглядати з точки зору_____ _____? Які альтернативи_____слід розглянути? Який підхід/стратегію ви могли б використати для _____?
38	Учнівська перенція	Учитель проводить бесіду з кожним учнем особисто перевірки рівня розуміння.
39	Хто швидше?	Учитель пропонує учням провести роботу в парі – слухач і ведучий. Обидва знають категорію (тему), однак ведучий стоїть спиною до дошки / екрану. З'являються слова на задану тему, слухач дає підказки, а ведучий намагається вгадати слово. Пара, яка завершила першою, встає.
40	Швидкий запис	Учитель пропонує учням відповісти за 2-10 хвилин відкриті запитання або твердження.
41	Шкала Лайкерта	Учитель наводить 3-5 тверджень, які явно не є істинними або помилковими, але дещо спірними. Мета полягає в тому, щоб допомогти учням подумати над текстом, а потім обговорити його з однокласниками. Наприклад, «Герой (ім'я) не повинен був робити (що саме).» повністю погоджуюся не погоджуюся погоджуюся повністю погоджуюся
42	3-2-1	Учні виконують такі варіанти завдань, визначаючи за прочитаним текстом:

		три речі, які ви дізналися, два цікаві факти, одне питання, що залишилося; три ключові слова, дві відмінності між __, один вплив на __; три важливі факти, дві цікаві ідеї, одне уявлення про себе як учня; три нові терміни, дві нові ідеї, одна річ, яку потрібно обдумати; три питання до тексту (незнайомі слова або незрозумілі ідеї), два прогнози за текстом (що станеться далі, враховуючи вже прочитане), знайдіть один зв'язок у тексті (з тим, що ви вже знали або випробували)
43	Трихвилинна пауза	Учитель проводить трихвилинну паузу, що дає змогу учням зупинитися, обміркувати певні представлені явища та ідеї, прив'язати їх до вже наявних знань або досвіду та запрошує учнів до їх роз'яснень. Я змінив(ла) ставлення до.... Я більше дізнався(лася) про... Мене здивувало... Я почувався(лася)...
44	Є питання, в кого є відповідь?	Учитель робить два набори карток. Перший набір має запитання за певним розділом навчання. У другому наборі містяться відповіді. Учитель роздає картки з відповідями учням, а потім він або учень зачитує класу питання на картці. Всі учні перевіряють свої картки з відповідями, щоб знайти правильну
45	Лідер за номером	Учні об'єднуються в групи по чотири і кожному члену групи присвоюється номер. Учитель ставить питання / проблему і всі чотири учні її обговорюють. Вчитель називає номер і відповідний учень у кожній групі відповідає

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у модельних програмах окремих предметів.

Підсумкове оцінювання

Підсумковому оцінюванню (семестровому, річному) підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента навчального плану. Педагогічна рада ОЗЗСО Машівського ліцею ухвалює рішення про оцінювання результатів навчання складників вибіркового освітнього компонента.

Семестрове оцінювання здійснюється з урахуванням різних видів навчальної діяльності, які мали місце протягом семестру, та динаміки особистих навчальних досягнень учня / учениці.

Річне оцінювання здійснюють на основі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки враховується динаміка особистих навчальних досягнень учня / учениці протягом навчального року.

Семестрова та річна оцінки можуть підлягати коригуванню. Відповідно до п. 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 № 496, у триденний термін після виставлення семестрової оцінки батьки (особи, які їх замінюють) учнів (вихованців), які виявили бажання підвищити результати семестрового оцінювання або не були атестовані, звертаються до директора ліцею із заявою про проведення відповідного оцінювання, у якій пояснюють причину та необхідність його проведення.

Наказом директора ліцею створюється комісія та затверджується графік і порядок проведення оцінювання. Члени комісії готують завдання, що погоджує педагогічна рада ОЗЗСО Машівського ліцею. Комісія ухвалює рішення щодо його результатів та складає протокол. Рішення комісії є остаточним, при цьому скоригована семестрова оцінка не може бути нижчою за семестрову. У разі, якщо учневі / учениці не вдалося підвищити результати, запис у колонку «Скоригована» у класному журналі не роблять. За результатами оцінювання директор ліцею видає відповідний наказ.

Коригування річної оцінки здійснюють шляхом коригування семестрової оцінки за I та/або II семестр відповідно до п.п. 9-10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2015 № 762 (зі змінами).

Оцінка результатів навчання учнів є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учневі / учениці, його / її батькам (іншим законним представникам).

Критерії та шкала оцінювання

Оцінювання зорієнтоване на визначені Державним стандартом базової середньої освіти ключові компетентності та наскрізні вміння й передбачені навчальними програмою очікувані результати навчання для відповідного періоду освітнього процесу. Враховуючи ці вимоги, для оцінювання навчальних досягнень учнів учителі ОЗЗСО Машівського ліцею керуються такими категоріями критеріїв:

- розв'язання проблем і виконання практичних завдань із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом;
- комунікація (тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій);
- планування й здійснення навчального пошуку, робота з текстовою і графічною інформацією;
- рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності.

Для здобувачів освіти з особливими освітніми потребами на основі Освітньої програми адміністрація ліцею складає та затверджує індивідуальний навчальний план, що конкретизує організацію освітнього процесу. Оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами здійснюється згідно із загальними критеріями та відповідно до індивідуальної програми розвитку (ІПР),

що розробляється на основі висновку фахівців інклюзивно-ресурсного центру (ІРЦ), де зазначено труднощі функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я, що можуть впливати на ефективність застосування певних форм оцінювання. ППР містить індивідуальні критерії оцінювання результатів навчання, розроблені командою психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами.

Добір форм поточного та підсумкового оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами здійснюється індивідуально з обов'язковим урахуванням їх можливостей функціонування, життєдіяльності та здоров'я. При оцінюванні рівня сформованості предметних компетентностей учнів з особливими освітніми потребами вилучаються ті складові (знання, вміння, види діяльності та інше), опанування якими є утрудненим або неможливим для учня з огляду на труднощі функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я.

РОЗДІЛ III. Освітня програма базової середньої освіти (8-9 класи)

Освітня програма II ступеня (базова середня освіта 8-9 класи) опорного закладу загальної середньої освіти Машівського ліцею розроблена на виконання Закону України «Про повну загальну середню освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року

№ 1392 «Про затвердження Державного стандарту загальної середньої освіти», на підставі Типової освітньої програми закладів середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20 квітня 2018 року № 405

«Про затвердження типової освітньої програми закладів середньої освіти II ступеня».

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти

Навчання за освітньою програмою базової освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до опорного закладу загальної середньої освіти Машівського ліцею, досягли результатів навчання у 5-7- класах.

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів здобувачі освіти повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року.

Для проведення оцінювання наказом директора ліцею створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів.

Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

Вимоги до результатів навчання в освітній програмі визначаються з урахуванням компетентнісного підходу до навчання, в основу якого покладено ключові компетентності.

Навчальний план для 8-9-х класів розроблений на основі Типової освітньої програми для 5-9-х класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018р. № 405.

Варіативна складова навчального плану визначена самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб здобувачів освіти, рівень навчально - методичного та кадрового забезпечення ліцею і відображається в навчальному плані.

Навчальний план базової середньої освіти
на 2024-2025 навчальний рік

8-9 класи (таблиця 1 до Типової освітньої програми, наказ № 405 від 20.04.2018р.)

Навчальні предмети	8 клас	9 клас
Українська мова	2	2
Українська література	2	2
Іноземна мова (англійська)	3	3
Зарубіжна література	2	2
Історія України	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1
Основи правознавства	-	1
Мистецтво	1	1
Алгебра	2	2
Геометрія	2	2
Біологія	2	2
Географія	2	1,5
Фізика	2	3
Хімія	2	2
Трудове навчання	1	1
Основи здоров'я	1	1
Фізична культура	3	3
Інформатика	2	2
Разом	28,5 +3	30+3
Курс за вибором українознавство	1	
Усього	29,5+3	30+ 3
Гранично допустиме навчальне навантаження	33	33

Очікувані результати навчання здобувачів освіти 8-9-х класів

1.Спілкування державною мовою:

- уміння ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі,

таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас;

- розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань;
- означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем.

2. Спілкування іноземними мовами:

- уміння здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.

- критичне оцінювання інформації та використання її для різних потреб; висловлювання своєї думки, почуття та ставлення; адекватне використання досвіду, набутого у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; застосування доцільних комунікативних стратегій відповідно до різних потреб; ефективне користування навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.

3. Математична компетентність:

- уміння оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях;

- усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.

- розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації

4. Основні компетентності у природничих науках і технологіях:

- уміння розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями;

- усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних

інформаційних технологія;

- складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу.

5. Інформаційно-цифрова компетентність:

- уміння структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень;

- критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач;

- візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів.

6. Уміння вчитися впродовж життя:

- уміння визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість;

- усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності;

- моделювання власної освітньої траєкторії.

7. Ініціативність і підприємливість:

- уміння генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання;

- ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших;

- вирішування завдань підприємницького змісту (оптимізаційні задачі).

8. Соціальна і громадянська компетентності:

- уміння висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані;

- ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією;

- вирішування завдань соціального змісту.

9.Обізнаність і самовираження у сфері культури:

- грамотне і логічне висловлювання своєї думки, аргументування та ведення діалогу, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; врахування художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).

- культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.

10.Екологічна грамотність і здорове життя:

- уміння аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання;

- усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо;

- розробка та реалізація навчальних проєктів, завдань соціально-економічного, екологічного змісту; задач, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя.

Вимоги до результатів навчання учнів визначено за такими освітніми галузями: мови і літератури, суспільствознавство, мистецтво, математика, природознавство, технології, здоров'я і фізична культура.

Інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Поточне та підсумкове оцінювання учнів здійснюється за 12-бальною системою (шкалою), а його результати позначаються цифрами від 1 до 12.

Поточний і підсумковий види контролю здійснюються шляхом поточної перевірки та поточного оцінювання й відповідно шляхом підсумкової перевірки та підсумкового оцінювання. Підсумкове оцінювання здійснюється за темою, семестр, рік.

Річне оцінювання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати такого оцінювання відображаються у таблиці навчальних досягнень учнів, що видаються учневі щороку.

Закінчується навчальний рік проведенням підсумкового (річного) оцінювання здобувачів освіти 8-9 класів та державної підсумкової атестації здобувачів освіти, які завершують здобуття базової середньої (9 клас). Проведення державної підсумкової атестації здійснюється відповідно до Порядку проведення державної підсумкової атестації, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 07.12.2018 року №1369, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02.01.2019 №8/32979. Перелік предметів для державної підсумкової атестації, форму та терміни її проведення визначає Міністерство освіти і науки України.

У разі відсутності результатів річного оцінювання та/або державної підсумкової атестації після завершення навчання за освітньою програмою закладу освіти учень має право до початку нового навчального року пройти річне оцінювання та/або державну підсумкову атестацію. У разі повторного непроходження річного оцінювання та/або державної підсумкової атестації педагогічна рада закладу освіти спільно з батьками учня до початку нового навчального року вирішує питання про визначення форми та умов подальшого здобуття таким учнем повної загальної середньої освіти. У разі вибуття учня із закладу освіти (виїзд за кордон, надання соціальної відпустки, призов на військову службу тощо) оцінювання результатів навчання такого учня може проводитися достроково.

Якість проведення навчальних занять у 8-9 класах забезпечується:

3) впровадженням діяльнісного та компетентісного підходів до організації освітнього процесу;

4) впровадженням інноваційних педагогічних технологій: «Особистісно-орієнтоване навчання», «Технологія інтегрованого навчання», «Інформаційно-комунікаційні технології», «Технологія проектного навчання», «Проблемне навчання», «Інтерактивні технології» тощо;

3) активним використанням колективних, групових та індивідуальних форм роботи, спрямованих на формування навичок продуктивної співпраці та спілкування учнів;

4) створенням розвивального та здоров'язбережувального середовища для навчання.

**Розділ IV. Освітня програма III ступеня
(профільна середня освіта) опорного закладу загальної середньої освіти
Машівський ліцей на 2024/2025 навчальний рік
Загальні положення**

Машівський ліцей Машівської селищної ради Полтавської області (далі ОЗЗСО Машівський ліцей) III ступеня (профільна середня освіта) розроблена на виконання Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової й повної загальної середньої освіти» та складена на підставі наказів Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів світи загальної середньої освіти III ступеня» (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 28.11.2019 № 1493 «Про внесення змін до типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня»), від 31.03.2020 №464 «Про внесення змін до типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня», з урахуванням закону України від 15.03.2022 «Про внесення змін до деяких законів України щодо державних гарантій в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану», Указів Президента України від 24.02.2022 «Про введення воєнного стану в Україні», від 17.05.2022, від 02.05.2023 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні».

Основним документом, що забезпечує досягнення учнями визначених відповідним Державним стандартом вимог до обов'язкових результатів навчання учнів є освітня програма III ступеня (профільна середня освіта) ОЗЗСО Машівського ліцею.

Освітня програма ОЗЗСО Машівського ліцею визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які подані в рамках навчальних планів відповідно таблиці 2,3 Типової освітньої програми в редакції наказу МОН України від 28.11.2019 № 1493;
- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм складені відповідно таблиці 4 Типової освітньої програми в редакції наказу МОН України від 28.11.2019 № 1493, пропонований зміст окремих предметів, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН України»;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження

Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти для 10-11-х класів складає 2660 годин/навчальний рік: для 10-х класів – 1330 годин/навчальний рік, для 11-х класів – 1330 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслюється у навчальному плані ОЗЗСО Машівського ліцею.

Навчальний план ОЗЗСО Машівського ліцею

Навчальний план для 10-х та 11- го класів ОЗЗСО Машівського ліцею розроблено відповідно до Державного стандарту, з метою його впровадження в частині повної загальної середньої освіти з 2 вересня 2024 року.

Освітня програма для 10-х та 11 – го класів містить навчальні плани, де зазначено: загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів, а також передбачає години на курси за вибором, факультативи, індивідуальні та групові заняття, перелік навчальних програм МОН України для учнів 10-х та 11- х класів.

Для складання річного навчального плану на 2024/2025 н.р. ОЗЗСО Машівський ліцей використовує другий варіант розподілу годин щодо організації освітнього процесу. Другий варіант (додаток 1, додаток 2, додаток 3 відповідно таблиці 2 Типової освітньої програми в редакції наказу МОН України від 28.11.2019 № 1493) містить перелік базових предметів, який включає окремі профільні предмети.

Навчальний план повної загальної середньої освіти

на 2024-2025 навчальний рік

Типової освітньої програми наказу МОН України від 20.04.2018 №408, в редакції наказу від 28.11.2019 № 1493 «Про внесення змін до типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня», таблиці 2,3

11 –А клас – профільний предмет - українська мова

11 – Б клас - профільний предмет - українська література

10 клас – профільний предмет математика

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень		
	11 - А	11 - Б	10 клас
	українська мова	українська література	математика
	Базові та профільні предмети		
Українська мова	2+2	2	2
Українська література	2	2+2	2
Іноземна мова (англійська)	2	2	2

Зарубіжна література	1	1	1
Історія України	1,5	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1	1
Громадянська освіта	-	-	2
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3	3	9
Біологія та екологія	2	2	2
Географія	1	1	1,5
Фізика та астрономія	4	4	3
Хімія	2	2	1,5
Фізична культура	3	3	3
Захист України	1,5	1,5	1,5
	Вибірково-обов'язкові предмети (Інформатика, Технології, Мистецтво)		
Інформатика	1,5	1,5	1,5
Технології	1,5	1,5	1,5
Разом	28+3	28+3	33+3
	Додаткові години		
Математика (підсилення програми)	1	1	
Усього	29+3	29+3	33+3
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	38	38	38

Кількість навчальних годин для профільних предметів за освітньою програмою

Профільний предмет	Кількість годин на тиждень
	10- клас <i>(профіль математика)</i>
Математика	9
Українська література	11-Б клас <i>(профіль українська філологія)</i>
	4
Українська мова	11 -А клас
	4

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

До базових предметів належать: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Історія України», «Всесвітня історія», вивчення окремих природничих дисциплін: «Фізика. Астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист України». До профільних предметів в 10 класі віднесено математику, у 11 –А – українську літературу, у 11-Б класі – українську літературу. Викладання предмету «Захист України» в 10-ому, 11 – их класах проводитиметься на рівні стандарту, який викладатиметься за державною програмою, згідно навчальних програм для 10-11-х класів закладів загальної середньої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698.

За модульним принципом реалізується зміст базового предмета «Біологія і екологія». Розподіл годин між модулями біології і екології здійснюється відповідно до навчальних програм.

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами («Інформатика», «Технології», «Мистецтво», «Фінансова грамотність. Фінанси. Що? Чому? Як?»), що будуть вивчатися на рівні стандарту. Із запропонованого переліку учні обрали два предмети: «Інформатика» та «Технології», які будуть вивчатися одночасно в 10-ому і в подальшому в 11-их класах (години, передбачені на вибірково-обов'язкові предмети, будуть ділитися між двома обраними предметами: «Інформатика» (по 1,5 години на тиждень), «Технології» (по 1,5 години на тиждень). Доцільність вибору зумовлена потребою навчити учнів практичним аспектам.

У процесі складання навчального плану адміністрацією ОЗЗСО Машівського ліцею враховано, що:

- профіль навчання передбачає можливість вивчення профільних предметів, які вивчаються на профільному рівні – українська мова та українська література; українська мова та правознавство.

- кількість тижневих годин для вивчення профільних предметів складається з кількості годин, відведених навчальним планом ОЗЗСО Машівського ліцею на вивчення відповідних базових предметів, і кількості годин, передбачених на профільні предмети;

За рахунок варіативної складової навчального плану виділено додаткові години для підсилення предметів інваріантного складника на вивчення базових предметів: у 11-А класі та 11-Б збільшено кількість годин на вивчення предмета: «Математика» (на 1 годину на тиждень) для складової «Алгебра і початки аналізу», викладання здійснюється за державною програмою рівня стандарту, модифікованою за погодженням методичної ради ОЗЗСО Машівського ліцею.

Предмет «Фізична культура» реалізується за рахунок варіативних модулів, які визначені шляхом опитування учнів у кожному класі. Цілі та задачі освітнього процесу на кожному рівні реалізації освітньої програми обумовлені «моделлю» випускника, призначенням і місцем ліцею в освітньому просторі міста, району, мікрорайону.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти **ОЗЗСО Машівського ліцею**

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті,

визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною мовою	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невірних іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем.
2	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно

		використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації.
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища й процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих як універсальної мови науки, техніки та технологій. домлення ролі наукових ідей у сучасних рмаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу.
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова

		графіків та діаграм за допомогою програмних засобів.
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії.
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі).
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування

		позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту.
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись правил спілкування й взаємодії; враховувати естетично-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна і ж предметні ія, повага до культурного розмаїття в глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва.
1	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально- економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх окремих предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток»,

«Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загально предметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища.

Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізовується насамперед через:

✓ організацію освітнього середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

Наскрізнi лінії	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності й думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості й чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.

Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливості і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

- ✓ предмети за вибором;
- ✓ роботу в проектах;
- ✓ позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності.

Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти в ОЗЗСО Машівському ліцеї

Профільна середня освіта у ОЗЗСО Машівському ліцеї здобувається після здобуття базової середньої освіти. Учні, які здобули базову середню освіту на 2 вересня 2024 року розпочинають здобуття у 2024/2025 н.р. профільної середньої освіти.

Згідно зі статтею 9 Закону України «Про освіту» ОЗЗСО Машівський ліцей надає право на здобуття повної загальної середньої освіти за очною (денна), індивідуальною (сімейна (домашня), педагогічний патронаж, дистанційною формами навчання. Індивідуальна (сімейна, педагогічний патронаж) форма навчання організовується відповідно до Положення про індивідуальну форму навчання в системі загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 10.07.2019 року № 955. В умовах воєнного стану освітня, навчальні програми та навчальний план виконуються педагогами ОЗЗСО Машівського ліцею в повному обсязі, з використанням очної, дистанційної форм організації освітнього процесу, у залежності від безпекової ситуації.

Інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності ОЗЗСО Машівського ліцею;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності ОЗЗСО Машівського ліцею;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності ОЗЗСО Машівського ліцею;
- якість проведення навчальних занять ОЗЗСО Машівського ліцею;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу загальної середньої освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма ОЗЗСО Машівського ліцею передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти.

Перелік навчальних програм для учнів 10-х класів опорного закладу загальної середньої освіти Машівського ліцею Машівської селищної ради Полтавської області»

№	Назва навчальної	Клас	Рівень	Реквізити
---	------------------	------	--------	-----------

	програми		вивчення	
1.	Українська мова	10-А	Профільний рівень	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407
2.	Українська мова	10-Б	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407
3.	Українська література	10-А	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407
4.	Українська література	10-Б	Профільний рівень	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407
5.	Англійська мова	10-А 10-Б	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407
6.	Зарубіжна література	10-А 10-Б	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407
7.	Біологія і екологія	10-А 10-Б	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407
8.	Всесвітня історія	10-А 10-Б	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407
9.	Історія України	10-А 10-Б	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407, до навчальних програм внесені зміни (наказ МОН України від 21.02.2019 №236)
1	Географія	10-А 10-Б	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407
1	Громадянська освіта (інтегрований курс)	10-А 10-Б	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407
1	Алгебра і початки аналізу. Геометрія	10А 10-Б	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407
1	Захист України	10-А 10-Б	Рівень стандарту	Затверджено МОН України надано гриф, наказ від 03.08.2019 №698, наказ від 31.03.2020 №4 «Про внесення змін до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня»
1	Інформатика	10-А 10-Б	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407
1	Фізика	10-А 10-Б	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407
1	Фізична культура	10-А 10-Б	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407

1	Хімія	10-А 10-Б	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407

Перелік навчальних програм
для учнів 11 класу опорного закладу загальної середньої освіти Машівського
ліцею Машівської селищної ради

Полтавської області

№	Назва навчальної рами		Рівень навчання	Рекзити
				11-А
1.	Українська мова	11	Профіль рівень	Затверджено МОН України, з від 23.10.2017 №1407
2.	Українська література	11	Рівень стандар	Затверджено МОН України, з від 23.10.2017 №1407
3.	Зарубіжна література	11	Рівень стандар	Затверджено МОН України, з від 23.10.2017 №1407
4.	Правознавство	11	Профіль рівень	Затверджено МОН України, з від 23.10.2017 №1407
5.	Біологія і екологія	11	Рівень стандар	Затверджено МОН України, з від 23.10.2017 №1407
6.	Всесвітня історія	11	Рівень стандар	Затверджено МОН України, з від 23.10.2017 №1407
7.	Історія України	11	Рівень стандар	Затверджено МОН України, з від 23.10.2017 №1407
8.	Географія	11	Рівень стандар	Затверджено МОН України, з від 23.10.2017 №1407
9.	Захист України	11	Рівень стандар	Затверджено МОН України та но гриф, наказ від 03.08.2022 8, наказ від 31.03.2020 №464 о внесення змін до Типової нньої програми закладів загальної середньої освіти III ення»
1	Інформатика	11	Рівень стандар	Затверджено МОН України, з від 23.10.2017 №1407
1	Математика (алгебра і тки аналізу та геометрія)	11	Рівень стандар	Затверджено МОН України, з від 23.10.2017 №1407

1	Фізика	11	Рівень стандар	Затверджено МОН України, з від 23.10.2017 №1407
1	Астрономія	11	Рівень стандар	Затверджено МОН України, з від 23.10.2017 №1407
1	Технології	11	Рівень стандар	Затверджено МОН України, з від 23.10.2017 №1407
1	Хімія	11	Рівень стандар	Затверджено МОН України, з від 23.10.2017 №1407
1	Іноземна мова (англійська)	11	Рівень стандар	Затверджено МОН України, з від 23.10.2017 №1407
1	Фізична культура	11	Рівень стандар	Затверджено МОН України, з від 23.10.2017 №1407

